Belgische Muzen-Almanak. Jaargang 5

bron
Belgische Muzen-Almanak. Jaargang 5. André-Benoit Stéven, Gent 1830

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_bel013183001_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

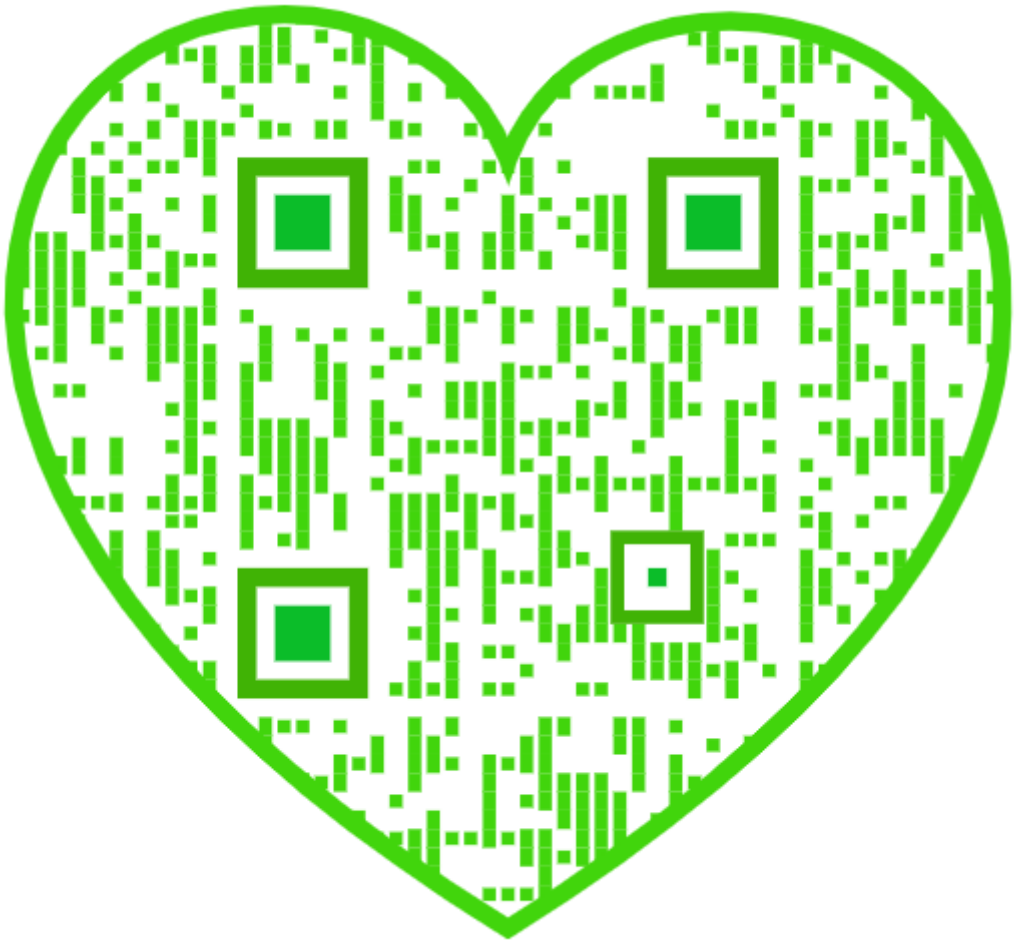

Jaartellingen en Feestdagen Voor het Jaar 1830.

Dit jaar is der Juliaansche Periode het	6543.
Dit jaar is sedert de stichting van Rome	2583.
Dit jaar is sedert de Unie van Utrecht	251.
Dit jaar is sedert de herstelling van Nederland	17.

Quatertempers.

Den 3, 5 en 6 maart.
Den 2, 4 en 5 junij.
Den 15, 17 en 18 september.
Den 15, 17 en 18 december.

Verspringende Feestdagen.

Septuagesima, den 7 februarij.
Aschdag, den 24.
Paschen, den 11 april.
De Kruisd., den 17, 18 en 19 mei.
O.H. Hemelvaartsd., den 20.
Pinksteren, den 30 mei.
H. Drievuldigheid, den 6 junij.
H. Sacramentsdag, den 10.
H. Kruisverheff., den 14 sept.
Advent, den 28 november.

Chronologische Cirkels.

De Zonnecirkel is 19.
De Epacta 6.
De Maancirkel of het Gulden getal 7.

Jaargetijden.

De Lente begint 21 Maart.
De Zomer begint 22 Junij.
De Herfst begint 24 September.
De Winter begint 22 December.

Eklipsen voor het jaar 1830.

Dit jaar zullen er zes Eklipsen of verduisteringen zijn, te weten: twee aan de Maan en vier aan de Zon.

De eerste is eene onzigtbare Zonsverduistering, den 23 Februarij.

De tweede is eene Maansverduistering, die plaats zal hebben den 9 Maart, ook onzigtbaar.

De derde is insgelijks eene onzigtbare Zonsverduistering, den 24 Maart.

De vierde is ook eene onzigtbare Zonsverduistering, den 18 Augustus.

De vijfde is eene zigtbare totale Maansverduistering, die zal plaats hebben den 2 September. Het begin ten 8 ure 50 minuten des avonds; het midden ten 10 uren 37 minuten; het einde den 3, ten o ure 26 minuten des morgens.

De zesde is eene onzigtbare Zonsverduistering, die zal plaats hebben den 18 September.

[Kalender]

Januarij.

E.K. den 2. *V.M. den* 9. *L.K. den* 17. *N.M. den* 24. *E.Q. den* 31.

1 vrijd	BESNIJDENIS
2 zaturd	s Alardus
3 ZONDAG	s Genoveva
4 maand	s Pharaïlde
5 dingsd	s Eduard
6 woensd	H. 3 Koningen
7 donderd	s Cletus
8 vrijd	s Gudula
9 zaturd	s Paschasia
10 ZONDAG	Sol. H. 3 Koning
11 maand	s Theodosus.
12 dingsd	s Arcadius
13 woensd	s Godefridus
14 donderd	s Hilarius
15 vrijd	s Maurus
16 zaturd	s Marcellus
17 ZONDAG	H. Naam Jesus
18 maand	s Pietersstoel R.
19 dingsd	s Canutus
	Geboortedag van de Prinses van Oranje.
20 woensd	s Sebastiaan
21 donderd	s Agnes
22 vrijd	s Vincentius
23 zaturd	s Raymundus
24 ZONDAG	s Timotheus
25 maand	s Paulus beker.
26 dingsd	s Polycarpus
27 woensd	s Johannes Chrys.
28 donderd	s Valerius

29 vrijd	s Franc. de Sales.
30 zaturd	s Aldegonde
31 ZONDAG	s Petrus Nolasc.

Februarij.

V.M. den 7. *L.K. den* 16. *N.M. den* 23.

1 maand	s Ignatius
	Geboortedag van de Prinses Freder.
2 dingsd	Maria Lichtmis.
3 woensd	s Blasius
4 donderd	s Johanna
5 vrijd	s Agatha
6 zaturd	s Amandus
7 ZONDAG	*Septuagesima*
8 maand	s Johan de Matha
9 dingsd	s Apollonia
10 woensd	s Scholastica
11 donderd	s Severinus.
12 vrijd	s Eulalia
13 zaturd	s Benignus
14 ZONDAG	*Sexagesima*
15 maand	s Faustinus.
16 dingsd	s Juliana
17 woensd	s Silvinus
18 donderd	s Claudius
19 vrijd	Geboortedag des eersten zoons van den Pr. van Oranje.
20 zaturd	s Eleutherus
21 ZONDAG	*Quinquagesima*
22 maand	s Pietersstoel Ant.
23 dingsd	Vastenavond
24 woensd	Aschdag
25 donderd	s Matthias, Ap.
26 vrijd	s Alexander

27 zaturd	s Leander
28 ZONDAG	*Quadragesima*
	Geboortedag van Prins Frederik.

Maart.

E.K. den 1. *V.M. den* 9. *L.K. den* 17. *N.M. den* 24. *E.K. den* 31.

1 maand	s Albinus
2 dingsd	s Carolus, Gr.
3 woensd	*Quatertemper*
4 donderd	s Casimirus
5 vrijd	*Quatertemper*
6 zaturd	*Quatertemper*
7 ZONDAG	*Reminiscere*
8 maand	s Joannes de D.
9 dingsd	s Francisca
10 woensd	40 Martelaars
11 donderd	s Constantinus
12 vrijd	s Gregorius
13 zaturd	s Theodorus
14 ZONDAG	*Oculi*
15 maand	s Longinus
16 dingsd	s Eusebia
17 woensd	s Gertrude
18 donderd	s Gabriël
19 vrijd	s Joseph
20 zaturd	s Joachim
21 ZONDAG	*Loetare*
22 maand	s Catharina Zw.
23 dingsd	s Theodosia.
24 woensd	s Bertha
25 donderd	Maria Boodschap
26 vrijd	s Ludgerus
27 zaturd	s Rupertus
28 ZONDAG	*Judica*
29 maand	s Eustachius
30 dingsd	s Quirinus

31 woensd	s Cornelia

April.

V.M. den 8. *L.K. den* 16. *N.M. den* 22. *E.K. den* 29.

1 donderd	s Hugo.
2 vrijd	De 7 Weeën van M.
3 zaturd	s Richardus
4 ZODDAG	*Palm-Zondag*
5 maand	s Vincentius
6 dingsd	s Celestinus, Paus
7 woensd	s Hermanus
8 donderd	Witte Donderdag
	Geboortedag van de Prinses Wilhelmina
9 vrijd	Goede Vrijdag
10 zaturd	s Ezechiël
11 ZONDAG	*PASCHEN*
12 maand	s Julius, Paus
13 dingsd	s Hermenegildis
14 woensd	s Ludwina
15 donderd	s Anastasia
16 vrijd	s Martialis
17 zaturd	s Anicetus
18 ZONDAG	*Quasimodo*
19 maand	s Usmarus
20 dingsd	s Victor
21 woensd	s Anselmus
22 donderd	ss Soter en Cajus.
23 vrijd	s Joris
24 zaturd	s Alexander
25 ZONDAG	*Misericordia*
26 maand	* s Markus, Ev.
27 dingsd	s Conrardus
28 woensd	s Vitalis

29 donderd	s Petrus, Mart.
30 vrijd	s Cath. van Senen

* *Beteek. vleesch-onthoud.*

Mei.

V.M. den 8. *L.K. den* 15. *N.M. den* 22. *E.K. den* 29.

1 zaturd	s Phil. en Jacobus
2 ZONDAG	*Jubilate*
3 maand	H. Kruis Vinding
4 dingsd	s Monica
5 woensd	s Angelus
6 donderd	s Jan in d'Olie
7 vrijd	s Stanislaus
8 zaturd	s Michiels Openb.
	Geboortedag van de Prinses Marianne.
9 ZONDAG	*Cantate*
10 maand	s Job
11 dingsd	s Beatrix
12 woensd	s Nerius
13 donderd	s Servacius
14 vrijd	s Bonifacius
15 aturd	s Dympna, M.
16 ZONDAG	*Vocem*
17 maand	* Kruisdagen
18 dingsd	* s Felix, Cap.
19 woensd	* s Ivo
20 donderd	*HEMELV.*
21 vrijd	s Itisberga
22 zaturd	s Helena
23 ZONDAG	*Exaudi*
24 maand	s Palladia
25 dingsd	s Maria Magd. P.
26 woensd	s Philipp. Nerius
27 donderd	s Johan, Paus.
28 vrijd	s Germanus
29 zaturd	s Maximus *Vigilie*

30 ZONDAG	*PINKSTEREN*
31 maand	s Petronella

Junij.

V.M. den 6. *L.K. den* 13. *N.M. den* 20. *E.K. den* 28.

1 dingsd	s Nicomedes
2 woensd	*Quatertemper*
3 donderd	s Clotildis
4 vrijd	*Quatertemper*
5 zaturd	*Quatertemper*
6 ZONDAG	H. Drievuldigheid
7 maand	s Robertus
8 dingsd	s Medardus
9 woensd	s Primus
10 donderd	H. Sacraments-dag
11 vrijd	s Barnabas
12 zaturd	s Nazarius
13 ZONDAG	Sol. H. Sacram. dag
	Geboortedag des derden zoons van den Pr. van Oranje.
14 maand	s Basilius
15 dingsd	s Modestus
16 woensd	s Ludgardus
17 donderd	s Reynerius
18 vrijd	s Alena
19 zaturd	s Gervasius
20 ZONDAG	s Silverius
21 maand	s Aloysius Gonz.
22 dingsd	s Paulinus, B.
23 woensd	s Edeltrude
24 donderd	s Joannes-Bapt.
25 vrijd	s Eligius
26 zaturd	s Jan en Paulus

27 ZONDAG	s Ladislaus
28 maand	s Leo, Paus
29 dingsd	ss Petrus en Paulus
30 woensd	s Emiliana

Julij.

V.M. den 6. *L.K. den* 13. *N.M. den* 20. *E.K. den* 27.

1 donderd	s Rombaut
2 vrijd	Maria Visitatie
3 zaturd	s Hyacintus *Vigilie*
4 ZONDAG	Sol. ss Pet. en P.
5 maand	s Marinus
6 dingsd	s Godelieve
7 woensd	s Willebaldus
8 donderd	s Auspicius
9 vrijd	de 19 Martelaars
10 zaturd	s Amelberga
11 ZONDAG	s Pius, Martel.
12 maand	s Joan. Gualbert
13 dingsd	s Anacletus
14 woensd	s Bonaventura
15 donderd	s Henricus
16 vrijd	s Renildis
17 zaturd	s Alexius
18 ZONDAG	O.L.V. Carmel.
19 maand	s Vincentius à P.
20 dingsd	s Margareta
21 woensd	s Praxedis
22 donderd	s Maria Magdalena
23 vrijd	s Liborius
24 zaturd	s Christina
25 ZONDAG	s Jacobus, Ap.
26 maand	s Anna
27 dingsd	s Pantaleon
28 woensd	s Innocentius
29 donderd	s Martha
30 vrijd	s Abdon

31 zaturd	s Ignatius Loyola

Augustus.

V.M. den 4. *L.K. den* 11. *N.M. den* 18. *E.K. den* 26.

1 zaturd	s Pieters Banden
2 ZONDAG	Geboortedag des tweeden zoons van den Pr. van Oranje.
3 maand	s Stephanus Vind.
4 dingsd	s Dominicus
5 woensd	Geboortedag der 1e docht. v. Pr. Freder.
6 donderd	Transfig. Christi
7 vrijd	s Albertus
8 zaturd	s Cyriacus
9 ZONDAG	s Romanus
10 maand	s Laurentius
11 dingsd	s Susanna
12 woensd	s Clara
13 donderd	s Cassianus
14 vrijd	s Eusebius, *Vigilie*
15 zaturd	*MAR. HEMELV.*
16 ZONDAG	s Rochus.
17 maand	s Agapitus
18 dingsd	s Helena
19 woensd	s Ludovicus, B.
20 donderd	s Bernardus
21 vrijd	s Anastasius
22 zaturd	s Timotheus
23 ZONDAG	s Zacheus
24 maand	Geboortedag van Z.M. WILLEM I.
25 dingsd	s Ludovicus Kon.
26 woensd	s Zephyrinus
27 donderd	s Euthalia
28 vrijd	s Augustinus

29 zaturd	s Jan onthoofd
30 ZONDAG	s Rosa
31 maand	s Isabella

September.

V.M. den 2. *L.K. den* 9. *N.M. den* 17. *E.K. den* 25.

1 woensd	s Gillis
2 donderd	s Lazarus
3 vrijd	s Remaclus
4 zaturd	s Rosalia
5 ZONDAG	s Laurentius Just.
6 maand	s Eleutherius
7 dingsd	s Regina
8 woensd	Maria Geboorte
9 donderd	s Adrianus
10 vrijd	s Nicolas Tolent.
11 zaturd	s Prothus
12 ZONDAG	s Guido
13 maand	s Amatus
14 dingsd	H. Kruis Verheff.
15 woensd	*Quatertemper*
16 donderd	s Cornelius
17 vrijd	*Quatertemper*
18 zaturd	*Quatertemper*
19 ZONDAG	s Januarius
20 maand	s Eustachius
21 dingsd	s Mattheus Ap.
22 woensd	s Mauritius
23 donderd	s Thecla
24 vrijd	s Dalmatius
25 zaturd	s Cleophas
26 ZONDAG	s Justina
27 maand	s Cosmas en D.
28 dingsd	s Wenceslaus
29 woensd	s Michiel
30 donderd	s Hieronymus

October.

V.M. den 2. *L.K. den* 8. *N.M. den* 16. *E.K. den* 23. *V.M. den* 30.

1 vrijd	s Bavo
2 zaturd	de Engelen Bew.
3 ZONDAG	s Gerardus
4 maand	s Franciscus
5 dingsd	s Placidus
6 woensd	s Bruno
7 donderd	s Marcus, P.
8 vrijd	s Brigitta
9 zaturd	s Dionysius
10 ZONDAG	s Francisc. Bor.
11 maand	s Gommarus
12 dingsd	s Maximilianus
13 woensd	s Eduardus
14 donderd	s Donatianus
15 vrijd	s Theresia
16 zaturd	s Gallus, Abt.
17 ZONDAG	s Hedwigis
18 maand	s Lucas, Evang.
19 dingsd	s Petrus van Alc.
20 woensd	s Elicianus
21 donderd	s Ursula
22 vrijd	s Cordula
23 zaturd	s Johan, Capist.
24 ZONDAG	s Raphaël
25 maand	s Crispinus
26 dingsd	s Evaristus
27 woensd	s Florentinus
28 donderd	ss Simon en Jud.
29 vrijd	s Ermelindus
30 zaturd	s Polycarpus *Vigil.*

31 ZONDAG s Quintinus

November.

L.K. den 7. *N.M. den* 15. *E.K. den* 23. *V.M. den* 30.

1 maand	*ALLERHEIL.*
2 dinsgd	Allerzielendag
3 woensd	s Hubertus
4 donderd	s Carolus Barom.
5 vrijd	s Zacharias
6 zaturd	s Leonardus
7 ZONDAG	s Willebrordus
8 maand	de 4 Gekroonde
9 dingsd	s Theodorus
10 woensd	s Triphon
11 donderd	s Martinus
12 vrijd	s Livinus
13 zaturd	s Stanislaus
14 ZONDAG	Kerkwijding
15 maand	s Leopoldus
16 dingsd	s Edmundus
17 woensd	s Gregorius Th.
18 donderd	s Odo, Abt.
	Geboortedag van H.M. de Koningin.
19 vrijd	s Elisabeth
20 zaturd	s Felix de Valois
21 ZONDAG	Sol. van s Livinus
22 maand	s Cecilia
23 dingsd	s Clemens
24 woensd	s Johan a Cruce
25 donderd	s Catharina
26 vrijd	s Petrus Alex.
27 zaturd	s Sabina
28 ZONDAG	*Advent*
29 maand	s Radbodus

30 dingsd	s Andreas, Ap.

December.

L.K. den 7. *N.M. den* 15. *E.K. den* 22. *V.M. den* 29.

1 woensd	s Eligius
3 donderd	s Bibiana
5 vrijd	s Franciscus Xav.
6 zaturd	s Barbara
6 ZONDAG	s Sabbas
7 maand	s Nicolaus
	Geboortedag van den Erf-Prins van Oranje.
7 dingsd	s Ambrosius
8 woensd	Maria's Ontvangen.
9 donderd	s Leocadia
10 vrijd	s Melchiades
11 zaturd	s Damascus
12 ZONDAG	s Constantia
13 maand	ss Judocus en Lucia
14 dingsd	s Nicasius
15 woensd	*Quatertemper*
16 donderd	s Everardus
17 vrijd	*Quatertemper*
18 zaturd	*Quatertemper*
19 ZONDAG	s Nemesius
20 maand	s Philogonus
21 dingsd	s Thomas, Apostel
22 woensd	s Florus
23 donderd	s Victoria
24 vrijd	*Vigilie*
25 zaturd	*KERSDAG*
26 ZONDAG	s Stephanus
27 maand	s Johan, Evang.

28 dingsd	Onnoozele Kinder.
29 woensd	s Thomas Cant.
30 donderd	s David
31 vrijd	s Silvester

Den Wel Edel Gestrengen Heere *Mr. T. van Crombrugghe, Staats-Raad,* **Lid der Staten - Generaal,** *burgemeester der Stad Gent, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz. enz. enz.* **eerbiedig opgedragen.**

VOORPORTAAL VAN HET PALEIS DER UNIVERSITEIT TE GENT.

Voorwoord.

IN ons Jaarboekje voor 1825 deelden wij onzen Lezers eene afbeelding mede van den *Voorgevel* der GENTSCHE HOOGESCHOOL, die den 9 October 1817 werd ingesteld, bij welke gelegenheid een Gedenkpenning is geslagen, ten opschrift voerende de woorden: AULAE ACADEMICAE CONSTRUCTIONE DECRETA, aan de eene zijde; in den onderrang: AERE MUNICIPALI MDCCCXIX; en op de andere zijde: POSITO PRINCIPE LAPIDE S.P. Q GAND. FESTUM ET SOLEMNEM DIEM SACRAVIT.

Voor den ingang staat in de fries: AUSPICE. GULIELMO. I. ACAD. CONDITORE. POSUIT. S.P.Q.G. MDCCCXXVI.

Thans deelen wij ook eene afbeelding mede van de *Voorzaal* dezer HOOGESCHOOL, een meesterstuk van Bouwkunde, dat den naam van onzen Landgenoot ROELANDT, die het plan vormde, zal vereeuwigen(1).

De kolommen en pilasters zijn Korintisch; de kapiteelen, waarop de kroonlijst rust, sierlijk; de breede bogen in paneelen verdeeld, die met rozetten versierd zijn; de galerijen in twee rijen; de ronde nissen met de beeldtenissen vervuld van

(1) Die verlangt het uitmuntend *geheel* in al zijne bijzonderheden naauwkeurig te leeren kennen, zie het uitmuntend werk: *Verzameling der merkwaardigste Gebouwen in het Koninkrijk der Nederlanden*, *door* P.J. GOETGHEBUER, enz., 19e Aflevering, bl. 82; te Gent, bij den Uitgever dezes in het licht gegeven.

de Vorsten, die, sedert KAREL DEN GROOTE tot WILLEM I, de beoefening der Kunsten en Wetenschappen meest hebben begunstigd; de vloer is van verschillende marmersteenen; de arkade is twintig voet wijd, vanwaar de groote trap begint; de glansende muur, eindelijk, doet de rijke deuren der Promotie-zaal, welke men van verre ziet, heerlijk voorkomen.

Wij meenen het Publiek met de mededeeling van deze afbeelding zeker aangenaam te zullen verrassen, gelijk wij ook hopen, dat het *Steenplaatdrukje*, - zijnde een GEZIGT VAN HET PARK, te *Brussel*, en wel op het nederig Paleis van onzen innig beminden Vorst en Vader, - als eene proeve van de gelukkige beoefening dezer soort van Drukkunst in de *Zuidelijke* Gewesten des Rijks, hier der plaatsing niet onwaardig zal worden gekeurd.

Wij hebben niets meer hier bij te voegen, dan

onzen hartelijken dank aan al degenen, die, in Zuid en Noord, tot ons Vaderlandsch doel hebben meê willen werken. De belooning voor ieders pogingen ten goede, zij de bloei van het lieve Vaderland, de luister van het Vorstelijk Huis.

En hiermede trede ons Boekje den nieuwen Jaarkring in; allen, die het Rijk van het Ware, Goede en Schoone ten steun zijn, wordt het met bescheidenheid aangeboden.

DE REDACTIE.

Gent, 1 *December* 1829.

De wraak der Vriendin.
Romance.

DOOR brandende geestdrift ter wrake bezield,
Door naamlooze smarte gedreven,
Lag CLARA voor 't lijk van LOUISE geknield,
En zwoer: ‘wie zoo wreed heeft uwe Onschuld vernield
Leer' voor mijne wraak eenmaal beven!’ -
En zwoer: den wellustling, die u stortte in 't graf,
Treffe eens van mijn' handen zijn' billijke straf!’

Louise was eertijds in 't prille der jeugd
De wellust van ouders en magen:
Het leren bood niets haar dan schuldlooze vreugd,
Haar hart was een tempel van Godsdienst en Deugd,
En kommervrij vloten haar dagen,
Door zorgen bezocht, noch door onrust verstoord
Als 't beekje langs bloemrijke grasvelden voort.

Zoo minzaam als schoon, zoo aanvallig als goed,
Blonk lelie en roos op haar' wangen;
Geen jong'ling, die 't blozende meisjen ontmoet,
En in zijnen boezem 't verlangen niet voedt
Als Gade aan het hart haar te prangen.
Geen meisje, dat niet aan Louise de kroon
Wil afstaan van zachtheid en minnelijk schoon.

En als ze in den kring harer speelnooten zweeft,
Is Clara het liefst haar op aarde;
Op 't innigst en naauwst aan elkander verkleefd,
Heeft de een' geen genot, dat ook de ander niet heeft
Of 't mist voor haar hart alle waarde.
En parelt ligt de eene eens een traantje in het oog,
Straks kust het de Vriendschap der andre weêr droog.

Maar ARTHUR, hoog aadlijk van rang en van stam,
Doch laag door zijn driften gezonken,
Hij, schaamtloos verleider, die waar hij ook kwam,
Der bloeijende schoone vaak de eerekroon nam,
Door Onschuld en Deugd haar geschonken;
Hij, toomloos wellustling, vol lagen en list,
Ziet eenmaal Louise en... haar val is beslist.

Daar vleit hij zoo minzaam de aanvallige maagd,
En weet in haar gunst zich te dringen;
Door wulpsche verleiding op 't gruwzaamst belaagd,
Gevoelt zij, hoe 't hart in den boezem haar jaagt.
En kan zich den strik niet ontwringen.
En - eer zij de boosheid der wereld vermoedt,
Heeft ze aan zijne borst reeds zijn' lusten geboet.

De roos was ontbladerd, zoo bloeijend voorheen,
Haar zielsrust voor eeuwig geweken;
Hij spot met haar tranen, beschimpt haar gebeên.
En laat in haar naamlooze smart haar alleen,
Totdat zij, van rouwe bezweken,
Geen troost en geen uitkomst op aarde meer vond,
En de Engel des Doods van het stof haar ontbond.

Door brandende geestdrift ter wrake bezield
   Door naamlooze smarte gedreven,
Lag Clara bij 't lijk van Louise geknield,
En zwoer: ‘wie zoo wreed heeft uw' onschuld vernield,
   Zal voor mijne wraak eenmaal beven.’
En zwoer: ‘den wellustling, die u stortte in 't graf,
Treffe eens van mijn' handen zijn' billijke straf.’

De zomer vlood met zijn' genoegens daarheen,
   De herfstwind blies door het gebladert':
Daar 't zonlicht, dat mat door het wolksgespan scheen,
Staag later verrees, en weêr vroeger verdween: -
   De snerpende wintervorst nadert,
En roept van de velden de zorglooze jeugd,
En noodt hen weêr steêwaarts tot ruischende vreugd.

Daar vliegen de dagen weêr vrolijk voorbij,
   En.... komt er het avonduur naken,
Dan draven karossen met prachtig livrei,
En zet men de zorgen des levens ter zij,
   En jaagt men naar wulpsche vermaken;
Dan roept weêr de Toonkunst ten juublenden dans,
Waar Weelde ten troon zit in schittrenden glans.

Daar zwierf ook Louises verleider weêr rond,
   En zwelgde in den maalstroom der zinnen.
Waar zwierend de dansrei ook vloog langs den grond,
Waar Kunstsmaak en Weelde zich zamen verbond,
   Den draad der genoegens te spinnen,
Daar zwierf hij, door 't woelige leven bekoord,
Maar meer nog door brandende driften gespoord.

En als dan in 't bonte gewemel de vreugd'
   Veel sneller den bloedstroom doet vloeijen,
Dan is hij de lievling der dartele jeugd,
Wier hart hij verstrikt, en wier weiflende deugd,
   Als driften den boezem doen gloeijen,
De zeedlooze slaaf van het dierlijk genot
Ten val brengt en moordt met ligtzinnigen spot.

En eens, als zijn blik in het ronde weêr vloog,
   Hem zinlijke driften bestormen, -
Daar treedt een Gedaante hem telkens voor 't oog,
Wier sluijer haar trekken wel aan hem onttoog,
   Maar ronde en zachtgolvende vormen,
Maar houding en gang, waar zij zwevende gaat,
Een' jeugdige en bloeijende Schoonheid verraadt.

Zijn drift wordt geprikkeld, maar vruchteloos tracht
Zijn blik door haar sluijer te boren;
Nu naakt hij de vreemde, - en fluistert zoo zacht,
En lispelt zoo minzaam, en vleit zoo vol kracht,
En smeekt haar zijn' wensch te verhooren;
En dringt haar zoo vurig hem toch niet te ontvliên,
Eer hij, haar aanbidder, haar aanschijn moog zien.

Zij antwoordt hem zacht: ‘in mijn' woning alleen
Mag ik mijn gelaat doen aanschouwen.’
Nu waagt hij het aanzoek, om derwaarts te treên,
En smeekt haar zoo hartlijk en spaart geen gebeên,
Bezweert haar, zijne Eer te vertrouwen;
En dringt haar, door drift en verlangen gespoord,
Zóó vurig, dat ze eindlijk zijn beden verhoort.

Koelzinnig hoort ze eerst al zijn smeekbeden aan,
En zwijgt bij 't hartstogtelijkst smeeken:
Daar schijnt zij zijn' beê niet te kunnen weêrstaan,
Zij rijst en zij geeft hem, om met haar te gaan
Naar eenzamer wijkplaats, een teeken.
Het bonte gewoel zweeft zij driftig nu door,
En Arthur, door hope bezield, volgt haar spoor.

In 't nachtelijk duister gehuld, gaan zij voort,
   Met sneller en snellere schreden:
Vergeefs spilt hij menig verleidelijk woord,
Steeds ijlt zij, alsof zij zijn' vleitaal niet hoort,
   En doof is voor alle gebeden.
En buiten de poort, en door struik en door steg
Vervolgt zij al verder en verder haar weg.

Daar naadren ze een Kerkhof; - daar treedt zij het op,
   Hij ziet langs de graven haar zweven:
Nu slaat hem het harte met hoorbaren klop,
Het voorgevoel voert zijn verwarring ten top,
   Hij voelt, hoe de leden hem beven.
Waarhenen? - waarhenen? - in 't holst van den nacht,
Is 't hier, dat de Wellust bevrediging wacht.

Aan 't starrengewelf stond de zilveren maan
   En blikt door het wolkenfloers henen:
Nu hoort hij het uur van den Middernacht slaan,
En eensklaps - daar blijft ze op het doodenveld staan,
   En wijst hem, door 't maanlicht omschenen,
Een Grafsteen - een Naam, die den booswicht ontzet,
En vreeslijk door 't beeld van 't verleedne verplet.

Met aakligen gil vliegt haar sluijer van 't hoofd,
   En rillend herkent hij.... LOUISE!
Hij ziet haar in de oogen, verglaasd en verdoofd
Haar blik, zonder vuur en van geestkracht beroofd,
   Doet 't bloed in zijne aadren bevriezen.
Daar staat zij, voor wie hij de grafkuil ontsloot,
Nu 't schijnbare leven en 't beeld van den dood.

Zijn rollende blik vliegt onrustig in 't rond,
   Daar koortsvuur zijn boezem doet branden;
Hij staart op het Spook, als gehecht aan den grond;
En angstig ontsnapt er een gil aan zijn mond,
   Naauw hoorbaar door 't klappren der tanden.
Schoon wroeging zijn' bevende lippen ontsluit,
Versterft reeds elk woord, naauw ten halve geuit.

Geschokt, hijgt hij zwoegend naar adem en lucht,
   Maar voelt al zijn krachten bezwijken:
En roerloos staat *zij* daar, wier aanblik hij ducht,
Verlamd door den schrik, is 't vergeefs door de vlugt
   De dreigende Schim nog te ontwijken.
Zijn angstzweet breekt uit: hij weêrstaat het niet meer,
Maar stort aan haar voeten verpletterd ter neêr.

En Clara werpt naast hem 't bedriegelijk mom
   En sluijer en doodskleed ter neder:
En eer aan den hemel de dageraad klom,
Gaf hij reeds zijn' ziel aan haar' oorsprong weêrom,
   En zag hij het daglicht niet weder. -
Zoo stortte haar Wraak den wellustling in 't graf,
Ginds wachtte het Vonnis des Regters hem af.

H. MARONIER.

1829.

Antwerpen.

ô, **G**IJ, zoo rijk, zoo trotsch, zoo groot,
Gij die uwe onbedwingbre waatren
Langs groenende oevers fier doet klaatren
En ze uitstort in der zeeën schoot;
Die in den bloei der jonglings-jaren
Venetie neigen zaagt ten val,
En moedig in 't verschiet dorst staren,
Toen volk bij volken op uw baren
De schatting voerden van 't heelal;
Maar, eensklaps, wreed gekneld in boeijen,
Gewekt werd uit dien schoonen droom....
God dank! dat gij weêr vrij moogt vloeijen,
Ontvang mijn hulde, Schelde-stroom!

Ik zie uw golven om mij heen,
Uw glorie-eeuw en 't droef verleden
En 't alles overtreffend Heden
Het mengt zich wonder ondereen!
Ik zie u beurtlings mij omgeven,
Als Jongling, wien de wereld kent,
Tot wien en Oost en Zuiden streven;
Als Slaaf, maar die zijn beul doet beven,
Wanneer hij 't hoofd ten hemel wendt;
Ik zie.... maar 't Heden doet ze vallen
Die beelden van vervlogen leed,
U groeten, minnen, eeren allen,
Van Patagoon tot Samojeed!

Heil hem, die U gelijk, als man
Meer loof dan in de jonglings jaren
In 't rijper perk zich mogt vergâren,
Op hooger luister bogen kan!
Moog steeds de Vrede-olijf u kroonen,
Als nu en rijkdom en genot,
O Schelde! aan uwe oevers wonen,
Dat vragen Neêrlands ware zonen,

Dat vraagt ons hart voor u van God!
En was uw stroom eens overdolven
Door 't aaklig floers van rouw en druk,
Dan blinken steeds uw schoone golven,
Voortaan in 't Zonlicht van Geluk!

Kom, stuurman! haal het zeil in top,
Gij lacht en feller blaakt weêr de oven,
In wolken vliegt de rook naar boven,
't Vergramde windje vangt hen op;
Doe bij een Ree die in de dalen,
Door 't jagtgeluid verschrikt, zich rept,
Bij 't vooglenheer in 's hemels zalen,
In snelle vlugt 't uw Stoomtuig halen,
Dat golven zwelgt en golven schept!
Doe naar het doel des togts ons spoeden,
Vlieg verder, bruising-wekkend rad!
En baken door het hart der vloeden
Ons ligt gebouw een' veilig pad.

Hoe ginds een blanke zwanenstoet
Zich rept door de opgeruide baren!

Hoe vogelvlug die schepen varen,
   Hoe dekken zij den breeden vloed!
Vergeefs nog hun stoutmoedig pogen,
   Vergeefs die drift in 's zeemans oog,
Hun allen reeds vooruit gevlogen
Verheffen wij der Kunst vermogen,
   Dat stroom en wind en zeil bedroog!
Zij doet een vuurpoel blakend gloeijen
   Op aller vlammen ijskoud graf,
En sloeg den Oceaan in boeijen,
   Maar gaf den Mensch den schepterstaf!

   Maar stil! ik hoor een dof gejoel
Mij dommelend in de ooren suizen,
Niet ongelijk aan 's beekjes bruisen,
   Of aan der bijën blij gewoel;
Maar 'k zie daar ginds die Torenspitsen
   Door de ochtendzon zoo rijk bestraald;
Die wimpels, die, als bliksemflitsen,
Het hel azuur des hemels splitsen,
   Een kroon, die op het mastbosch praalt!
Maar 'k zie, in onbeschrijfbre schoonheid,

Haar, die en Weelde en Overvloed
Langs heel den Scheldeboord ten toon spreidt,
Wees, heerlijk Antwerp', wees gegroet!

Zij is het! ja, haar voegt de kroon,
Hoe fier verheft zij 't hoofd ten hoogen!
Zij, veel te lang in 't juk gebogen,
Te snood geworpen van den troon.
U, Spanjes Vorst! u eeuwge schande,
Gij, die haar vonnis onderschreeft,
En, toen de Nijd haar strikken spande,
Den goudstroom uit haar wallen bande,
Haar regten met het zwaard niet steeft!
Maar neen! vergeten zijn die dagen,
Weêr rolt de Schelde vrij en groot,
En Antwerp' mag den staf weêr dragen,
Dien 's Handels God van ouds haar bood!

Waar nu de Vlag, die haar niet groet?
Waar nu in alle wereld-hoeken,
Nog volken, die haar gunst niet zoeken,
Hun schat niet brengen aan haar voet?

Het Oosten heeft geen specerijen,
   Het Zuid geen overkostbre waar,
Het laauwe West geen lekkernijen,
Die ze op haar markt niet nedervlijen,
   Aan haar niet offren op 't altaar!
Al, wat het koude Noord mag teelen,
   In eens, wat heel de Schepping biedt,
In oude en nieuwe werelddeelen,
   Faalt aan de bruid des handels niet!

   Wat werpt ge, onpeilbare Oceaan,
Nog trotsch uw golven tusschen allen?
Zie hoe zich hier in d'armen vallen,
   De Sincapoor en Mexicaan!
Een wereld moog Arabie scheiden
   Van Peruus rijk bedeelden grond,
Hier straalt één zon op 't kroost van beiden,
Terwijl ze een Kaffer voortgeleiden,
   Die hier zijn broedren wedervond;
Ginds dartlen vrolijk aan de haven
   Uw kindren, Noord-Amerika!
En, rustend op zijn kostbre gaven,
   Slaat Chinaas ernstig kroost hen gâ!

Hoe godd'lijk is des Handels magt!
De volken broederlijk te omsnoeren,
Verlichting over de aard' te voeren,
Zie daar de glorie die hem wacht!
De zoon van onherbergzame oorden
Keert beter, eedler van hier weêr,
En groet naauw eigen oeverboorden,
Of ziet! een Godspraak zijn zijn woorden
En allen vallen voor hem neêr!
Waar reine Deugd geen tempelwanden,
Waar Godsdienst nog geene outers vond,
Daar reppen dra zich duizend handen.
Nu de oude nacht voor 't licht verzwond.

Of is er Wetenschap of Kunst,
Die, waar de goudstroom rijk mag vloeijen,
Niet schitterend haar toorts doet gloeijen,
Niet deelt in Antwerps milde gunst.
ô, Ziet ge, op purpren wolk verheven,
Daar niet, met zegenende hand,
De Schim van grooten Rubens zweven,
Hem Lauwren aan zijn kindren geven?

Geen Dichtkunst ginds, die 't speeltuig spant?
Gelijk een pijl, der pees ontvlogen,
Die torenspits zich boven de aard'
Niet reppen in der wolken bogen,
Van 't Kerkgebouw, der Godheid waard!

Of klonk het u dan nooit in 't oor,
Dat Zij, gevierd en aangebeden,
Door al, wat Goed is hier beneden,
Dat Toonkunst hier haar zetel koor?
ô, Tree dan dra dien lusthof binnen,
Aan Polyhymnia gewijd,
En voel er hart en ziel en zinnen
Door de onweerstaanbre Maagd verwinnen,
En roep het uit dan wijd en zijd:
Is Antwerp groot door 's Handels gunsten,
Ze is even groot door goeden geest,
Zij is de voedsteres der Kunsten,
Zij eert heur aller Moeder 't meest.

ô, Antwerps vrije Stedemaagd,
Die 't hart, dat stout, in vroeger dagen,

Van zijn Beheerscher Regt dorst vragen,
   Nog in den reinen boezem draagt!
Die, na gij 't Spaansche juk mogt breken,
   - Getuig het nu verneêrde Abdij! -
Naauw 't oog sloegt op 's verraders treken,
Of grootsch u-zelve wist te wreken,
   Het zwaard greept bij zijn huichlarij.
ô, Klink' van Oost- tot Westerkimmen,
   Uw roem, uw lof van rijk tot rijk,
En moge uw Welvaart immer klimmen
   Aan 't gloeijend morgenlicht gelijk!

   Wees gij, als Amsterdam in 't Noord,
En ruische trotsch van uit uw wallen
De heilstroom toe aan duizend tallen,
   Door al de Zuiderstreken voort!
Geen stad zij Wetenschappen goeder,
   Dan gij, de trotsche Koopvorstin;
Geen stad als gij der Kunsten Moeder,
Als gij een beeld van d'Albehoeder,
   Voor weêuw en wees vol zorg en min!
Ja, durf zoo op uw blonde haren,

Terwijl gij de armoê laaft en drenkt,
Die kroon aan al uw kroonen paren,
Die God aan Menschenliefde schenkt!

En nu een Vorst, den Vader waard,
Wien gij in lang vervlogen dagen,
Als op de handen hebt gedragen,
Geen poging voor uw welzijn spaart,
Nu dreun' die kreet 't Heelal in de ooren, -
Van waar de beer zijn roof beraamt,
Tot waar, in liefde en lust verloren,
De Kolibrie gegons doet hooren, -
Dat woord door vreemde en vriend beäamd:
Zij schittert door des Handels zegen,
Ze is aan d'Oranje-stam verkleefd;
Geen stad lacht rijker toekomst tegen,
Geen stad, die beter Koning heeft!

P.J. POTGIETER.

ANTWERPEN.

Foelke.
(*Bij den aanvang der* 15de *eeuw.*)
Legende.

GEEN snoodaard, hoe hij 't oog schijnheilig
Ten hemel hef',
Blijft op den duur voor 't wroegen veilig
Van 't schuldbesef.
't Was *Foelke*, die voor ruim vier eeuwen
Dit ondervond:
Een walg, een schandvlek aller weêuwen
Op Neêrlands grond.
't Was *Foelke*, die op magt en adel
Boosaardig trotsch,

Door Friesland reed op gouden zadel
In wapendos
Aan 't hoofd der plunderzieke benden,
Die geen genot
Zoo hoog als 't wreed volvoeren kenden
Van haar gebod. -
Geen Edelman stuit ongewroken
Haar' euvelmoed:
Haar' eed, straks na 't verdrag verbroken,
Smoort ze in zijn bloed;
Of laat, gevoelloos voor zijn klagten,
Uit dartlen wrok
Van honger en van dorst hem smachten
In 't kerkerhok,
En ziet in de uitgemergelde armen
Den tand hem slaan,
En 't brekend hart met walgend kermen
Dien trek weêrslaan.
Dit roert haar niet. Ja, ze is bewogen
Gelijk de hel,
En viert met onverzadigde oogen
Dit gruwelspel.

Zou 't anders zijn, daar ze in heur telgen
Uit wrevelzin
Den teedren aanleg poogt te delgen
Voor menschenmin?
Daar ze in heur' zoon de kiem van 't goede
Met opzet smoort,
En hem, met uitgelaten woede
Tot gruwlen spoort;
Daar zij door raad en voorbeeld tevens
Den schaamtegloed
Haar dochter in den bloei des levens
Trotseren doet?
Gevoelig zijn zij: *Keno* teerder
Voor eergevoel,
Maar *Okka* driftiger en eerder
Den lust ten doel.
Hij wijkt van moeders hooze schreden
Vervaard soms af,
En voelt daarvoor heur grimmigheden
Tot aan het graf.
Maar *Okka* volgt in geile boosheid
Haar' moeders tred,

En schendt, volleerd in schaamteloosheid,
Het huwlijksbed.
En *Foelke* hitst met schampre woorden
Luteet tot wraak,
En ziet haar eigen kind vermoorden
Met helsch vermaak!
Doch spaart den opgestookten moorder
Nu evenmin,
En noemt hem veinzend rustverstoorder
Van haar gezin.
Hij vlugt in ijl naar zijnen vader.
Zij trekt terstond
Met overmagt de vesten nader
Van *Hero's* grond.
Daar vangt het aan: men beukt de wallen
Van 't zwakke slot;
Doch zoon en vader, overvallen,
Braveren 't lot.
Daar rigt, hier weert men ram en ladder,
En vecht zich dood.
Niet lang, zij smeedt, die listige adder,
Verraad in nood.

Zij zendt een' boô met vredevendel;
Men hoort hem aan,
Maar schuift van hofpoort boom noch grendel,
En laat hem gaan.
Hij gaat en komt haar Hoogheid melden,
Dat *Hero's* zoon
Haar gunst en vriendschap zal vergelden
Met dankbetoon.
Zij raast van spijt, omdat de hofpoort
Niet open ging,
En jaagt heur ros met drift door 't stof voort,
En zwaait de kling,
En schreeuwt heur manschap toe: ‘Gezellen
In eer en smaad!
Vergelden wij dat paar rebellen
Hun hoogverraad
Met listig ons ontwerp te dekken
Door schijn van vreê;
Op, laat ons veinzen af te trekken,
Doch houdt u reê.’
Zij zwenken. *Hero* juicht er over;
Zijn volk rust uit.

Doch 's nachts sluipt ze, als vermetel roover,
Te rug op buit,
En overrompelt hoogst verwaten,
Te middernacht
De valbrug, zorgloos neêrgelaten,
En moordt de wacht.
De hofpoort kraakt; de grendels springen;
De her draait om;
En door gewrongen openingen
Dringt drom aan drom.
't Benard kasteel zal 't vreeslijk boeten!
Daar knielt *Luteet*
Reeds met zijn' vader aan haar voeten,
Ter straf gereed;
Vergeefs verpandt hij kroost en have
Voor de oorlogschâ,
En bedelt haar om slechts één gave:
Om lijfsgenâ.
‘Genade’ - barst zij los: - ‘verrader
En moordenaar!
Neen, loon veeleer; deel 't met uw' vader,
Het wacht u daar.’

En, door gekerm noch beê te roeren,
Blijft in 't besluit
Volharden, en haar beulen voeren
Het vonnis uit.
En op omvergehaalde muren
Van 't prachtig slot
Werpt zij, ten afschrik van geburen,
Hun overschot;
En trekt, van plunderzucht gedreven,
Noch verder rond,
En slecht de burgen, die weêrstreven,
Tot op den grond.
Dan afgemat van moord en rooven
En zegepraal,
Gaat zij ter Kerk om God te loven
Met huicheltaal,
En roemt met onbeschaamd gezigte
Voor d'Opperheer
Op kloosters, die haar Vroomheid stichtte
Te zijner eer.
Maar de Engel, haar tot gids geschonken
Stort, bleek van smart,

Der wroeging felle kankervonken
Haar diep in 't hart.
Zij voelt het, siddert, dwaalt onzeker
De bosschen door,
En 't dreigen van een' strengen wreker
Gonst haar in 't oor;
Dan valt ze neder, ligt bewustloos
Een oogenblik,
Doch vliegt weêr op en worstelt rustloos
Met schrik op schrik,
Tot ze, uitgeraasd, in kille mijmring
Verzonken raakt,
En met de laatste stuip der zwijmling
Den adem braakt.

F.C. DE GREUVE.

LEUVEN.

Julia.

JULIE, een lief en aardig kind
Van driemaal negen jaren,
Scheen tot het Huwlijk niet gezind,
Want maakte steeds bezwaren;
Zelfs 't Keurgebloemt' der jonglingschap
Stond bij haar op een' lagen trap.

Als dochter van een' rentenier,
Uit aadlijk bloed gesproten,
Droeg zij, met opgesmukten zwier,
De kleeding van de Grooten;
En woog (wat ook het lot hun gaf)
De jonkmans op een goudschaal af.

‘Een Ambachtsman, zoo'n arme bloed’
Sprak zij: die is me onwaardig,
‘Die dag aan dag maar sloven moet,
Voor rijk en arm dienstvaardig;
Een ambachtsman - waar zou dat heên? -
Die loopt bij mij een blaauwe scheen.

Een Krijgsman, van wat rang hij zij,
Neen nooit zal hij me werven;
Dien gulden beedlaar strijk' voorbij,
Ik haat zijn rustloos zwerven;
En trekt hij dan ten strijd, wat kruis!
Men krijgt verminkt of dood hem t'huis.

Een Predikant, neen, nooit zoo mal,
Om dien mijn hand te geven;
Ik ruil geen schouwburg, spel en bal
Voor 't bijna Nonnenleven,
En dan in gang en kleeding stijf,
En 't aakligst dorp soms tot verblijf.

Een Prokureur of Advokaat,
    Neen, nimmer een dier snaken:
Dat volkje weet het goede kwaad
    En 't kromme regt te maken,
't Vergeet voor 't Wetboek vrouw en kind,
En 't twisten maakt het twistgezind.

Geen Doktor of een Chirurgijn
    Noch ook een Apotheker
Zal immer mij ten echtvriend zijn,
    Hun kunstwerk is te onzeker;
'k Werd 's nachts dan vaak uit bed gescheld,
En door tincturen-geur gekweld.

Geen Koopman ook geen Winkelier
    Zal ik het Jawoord schenken;
Want, door een' enklen bankroetier
    Kan hun gelukstaat zwenken;
Aan Weêr en Wind, aan Eb en Vloed,
Aan Vrede en Krijg hangt geld en goed.

Geen Kunstenaar noch Puikpoëet
Zal ik mijn liefde ooit wijen,
'k Vertrouw dat soort geen vinger breed,
Hoe zoet ze ook mogen vleijen.'....
Zoo snapt Julie, vol spijt en gram,
Om wie *nog nooit* een Minnaar kwam!

A.J. TEN HAGEN, Jz.

GORINCHEM.

Aan de laatste Zwaluw.

OCTOBER strooit, bij wind en vlagen,
De gele blaadren langs den grond;
Reeds koud en huivrig zijn de dagen,
En vliegt gij, Zwaluw! hier nog rond?
ô, Vlugt, geliefde, vlugt dees streken,
Door uwe zustren reeds ontweken,
Zet u in betere oorden neêr:
De Lente is hier al lang verdwenen,
De lieve Zomer ook is henen;
Hier zijn geen schoone dagen meer!

Geliefde! vlugt! geen voedzaam koren
Staat hier meer op het dorre land;
Waar 't rijk en vruchtbaar was te voren,
Vindt men thans niets dan stuivend zand.

Geen plekje gronds bleef uitgezonderd,
't Is alles naakt en bloot geplonderd,
    Het goudgeel loof des wouds viel neêr;
't Gevogelt, dat hier om blijft zwerven,
Zal van gebrek en honger sterven;
    Hier biedt het veld geen voedsel meer.

Vlieg heen! men vindt op veld noch akker
    Één vogel meer, die zingen wil;
Niets schijnt er levend meer of wakker,
    Maar alles is er doodsch en stil;
Alleen, op boomen, hooggewassen,
Zit hier en daar een raaf te krassen;
    Alleen, bij windrig, buijig weêr,
Hoort men van ver een jagtroer knallen,
Of 't rundvee loeijen in de stallen;
    Hier is op 't veld geen vreugde meer!

Vlugt, Zwaluw! want nog luttel weken,
    Dan zal het hier zoo ijskoud zijn!
Dan maakt de Winter deze streken
    Zoo naar, zoo doodsch, - tot een woestijn;

Dan houdt de Vorst, met ijzren handen,
En beek, en vliet, en stroom in banden;
Dan stort de scherpe hagel neêr;
Dan zal de sneeuw het al bedekken,
Natuur tot lijkgewaad verstrekken;
Dan is hier niets dan naarheid meer!

Gij hoort wat plagen, welke rampen
In aantogt zijn naar dezen grond,
Hoe alles met den dood zal kampen,
En gij vliegt hier nog zorgloos rond?
ô, Vlugt deez woest te worden streken,
Door al uw zustren reeds ontweken;
Zet u in betere oorden neêr;
En, als de Winter is verdreven,
En gansch de Schepping zal herleven,
Breng, Zwaluw! dan de Lente ons weêr!

LEDEGANCK.

EECLOO.

Het Kameleon.

Think others see, as well as you.
MERRICK.

EEN Vreemdling wandelde aan de kust,
Waar de asch van 't groot Carthago rust:
Daar kwam een tweede hem te moet,
Als landsman kenlijk, bij zijn groet.

Men zet zich neêr, en 't lijdt niet lang
Of 't reisverhaal is drok te gang:
Elk brengt wilvaardig voor den dag,
Wat raars en schoons hij zwervend zag.
Tot A. begint: ‘Het koddigst dier,
Mij ooit bejegend, huisvest hier:
't Figuur haast als een hagedis;

Een krulstaart, tien duim lang, zoo 'k gis;
De tong voor mug en vlieg te gaauw;
En nu de kleur? - denk! hemelblaauw!'

'Blaauw! blaauw!' smuilt B. ''k herken uw beest;
Maar, vriend, dat is nooit blaauw geweest.
Men hiet het een Kameleon.
Ik vond het, schuilend voor de zon
In 't lommer van een dadelbosch;
Daar kroop het, net zoo groen als 't mos!'

'Noch boom, noch struik, een mijl in 't rond,
Waar ik het mijne kruipen vond:
Ginds; aan dien naakten puinhooptop.
Het volle daglicht scheen er op;
Geen mooglijkheid tot oogbedrog;
En 't Beest was blaauw; dat zeg ik nog!'

'Groen! groen! geloof mij!' ''k Zeg u blaauw!'
'Groen!' 'Blaauw!' Zoo gaat het; snaauw op snaauw.
Men stampvoet, blikoogt, vloekt, en zweert:
De vriendschap was in grim verkeerd!

Als, zie, een Derde wandlaar kwam,
Die reeds van ver hun twist vernam!
Hij spreekt: ‘Mijn Heeren, kiest in mij
Een scheidsman! 'k hoor tot geen partij.
Bij 't lamplicht ving ik, heden nacht,
Het Dier, dat u aan 't kijven bragt,
En draag 't, in dezen doek geknoopt,
Naar Tunis, of 't er iemand koopt.
Ik weet naauwkeurig wat ik ving:
Zwart! pikzwart was het leelijk ding!
Is 't blaauw, of groen, dan sta ik klaar,
En eet het op, met huid en haar!’

De doek, waarin 't gevangen zit
Gaat los; zij zien het; - en 't blijkt wit! -

Géén sprak er, dan 't Kameleon;
Juist van een ras, dat spreken kon'.
Het sprak: ‘Goê luidjes, hoort hoe 't is;
Elk had gelijk, en elk had mis!
De kleur, bij dieren van mijn slag,
Verwisselt zes maal op een dag.

Doch laat mij nu in vrede gaan!
'k Biede u een raad, als losgeld, aan:
Schijnt andren wat u krom scheen regt,
Heet niemand daadlijk dom of slecht.'

A. C W. STARING.

OP DEN WILDENBORCH.

De Schrijver en de Muizen.
Fabel.

(*Naar het Fransch van Florian.*)

EEN Schrijver klaagde eens, dat al 't geen hij immer schreef,
Voor rat noch muis beveiligd bleef;
Had hij het in bureau, in lade of kas gelegen,
De Muizen vonden 't allerwegen.
Hij plaatste een val, en kocht een Kat.
't Was te vergeefs; want Muis en Rat,
Hoe ook van allen kant belaagd,
Wist de gespannen strik en Poesjes klaauw te ontvlugten,
En de arme Schrijver zag zijn beste lettervruchten,
Of 't Dicht of Proza was, van 't Ongediert doorknaagd,
Het schendig ras bestond, met scherp-gewette tanden,

Niet slechts het teeder Minnelied,
Maar zelfs het Treurspel aan te randen,
Ja, 't stoutste Heldendicht ontging zijn woede niet.
De man, wanhopig nu, (dit zal men wel verwachten,
Daar toe toch wordt een Schrijver ras vervoerd!)
Heeft Rattenkruid in de inkt geroerd;
Nu schreef hij weêr, - en 't viel juist uit naar zijn gedachten. -
Geen, die zijn knaagzucht weêrstand bood
En rat en muis at zich den dood.

'Die Schrijver had gelijk,' zal menig Lezer zeggen,
'Hij handelde naar regt.'
Ik durf dit echter wederleggen;
Want, goed of slecht,
Geen enkel boek ziet men verkoopen,
Dat niet beknabbeld wordt, of dat de nijd niet schen',
En men onteert zijn pen
Door ze in Vergif te doopen.

A.J. VAN DER AA.

ANTWERPEN.

Landelijk genoegen.

RUSTELOOZE baren,
Vaart voor eeuwig wel!
Zoude ik langer staren
Op uw wissend spel? -
Dorre stuifzandduinen
Steeg ik op met moed;
Van haar hooge kruinen
Bragt ik u mijn' groet.

Golven over golven
Rollen af en aan,
Door elkaâr bedolven
In den oceaan;

Breken, zwellen, dalen,
Heffen zich omhoog,
Vlugten en verdwalen
Plotsling uit het oog.

Zilver siert haar randen,
Spattend zilver, ja!
Vat men 't in de handen,
't Laat wat Schuim ons na!
Welk een glans het toone,
Die den blik misleidt;
Schuim is al dat schoone,
Schuim en ijdelheid.

't Hol geklots der baren
Is zoo schor en dof,
Als wanneer 't voor jaren
Eerst mijne ooren trof.
Waar ook zeeën bruisen,
Tot het verste strand,
't Woelen en het ruischen
Houdt er eeuwig stand.

Rustelooze baren,
Vaart dan nu, vaart wel!
Zoude ik langer staren
Op uw wisslend spel?
Zoude ik langer hooren
Uw eentoonig lied?
Gij verdooft mijne ooren,
Maar gij boeit ze niet!

* * *

Schouwtooneel der wereld!
Gij vermoeit nog eer.
Schuim is 't wat er perelt
Op uw golvend meir.
Wat wij thans zien stijgen
Plettert straks te gruis.
Maat en rede zwijgen
Bij uw woest gedruisch.

Volken zijn verrezen,
Volken zonken neêr.
Vorsten doen zich vreezen,
Siddren morgen weêr.

Kunst en kennis bloeijen
In den zonneschijn;
Maar de neevlen groeijen,
Ras zal 't avond zijn.

Na de middagglansen,
En na de avondpracht,
Dekt de zwarte transen
Middeleeuwsche nacht....
Doch de dampen vlugten,
En de zon breekt door,
En aan heldre luchten
Prijkt ze in nieuwen gloor.

Maar - de volken woelen,
Woelen als voorheen.
Geene driften koelen:
Slechts de nacht verdween.
Ziekte en dood regeren
Even onbepaald.
Dwaasheên overheeren
Al wat adem haalt.

Vreugde zoeken allen
In het schijngenot.
'k Hoor hen klagtig vallen
Over 't wreede lot.
'k Zie hen driftig streven
Naar een schaduwbeeld,
Dat geen heil kan geven,
Maar den waanzin streelt.

Allen blijven woelen,
Woelen door elkaâr.
Heb ik één bedoelen
Met die blinde schaar? -
Neen! ik haat die drukte,
En ik zoek de Rust,
Die mij steeds verrukte,
Die mijn kommer sust.

* * *

Wáár zal ik u vinden,
Ruste, mij zoo waard! -
In de schaâuw der linden,
Bij de bloemengaard,

Aan den zoom der beken,
In het vrije veld....
Zangster, naar die streken
Spoedig heengesneld!

* * *

Ja! mijn boeijen vallen,
En ik voel mij vrij.
Vooglen hoor ik schallen,
En ik zing als zij.
‘Welkom aan den hemel,
Schoone Lentezon!
Welkom aan den hemel,
Milde levensbron!’

Landelijk genoegen!
U verheff' mijn lied! -
Wien gij 't hart doet zwoegen
Kent de zorgen niet.
Doe des Dichters ader
Zwellen tot uw' lof,
Loven onzen Vader
Boven 't starrenhof!

‘Albezielend Wezen!
Gij verandert niet:
Alles is verrezen,
Nu de winter vliedt.
Harmonie en leven
Wonen op het land,
In de koele dreven,
Aan den waterkant.’

* * *

Rooven wij de meijen,
Zwaaijen wij ze rond!
Dat wij bloemen spreiën
Op d'ontdooiden grond!
Dat wij zingen, dansen,
Jubelen van vreugd! -
Aarde en hemeltransen,
Weest met ons verheugd!

Stemt in mijne toonen,
Maagd en jongeling!
Vlecht u bloemenkroonen,
Sluit een' blijden kring!

Ja! zij daalde neder
Uit het hemelhof.
Lente keerde weder:
Zingen wij haar' lof!

‘Welkom uit den hemel!
Lente, hoor ons lied!
Neen! het stadsgewemel
Boeit ons langer niet.
Eén van ziel en zinnen,
Vrij van allen band,
Zalig bij 't beminnen
Is men op het Land.’

‘Ja! wanneer wij scheiden,
't Is voor korten tijd.
Blijf ons bloemen spreiden,
Gij, die ons verblijdt!
Lente, lieve Lente,
Zie ons telkens weêr!
Oogst de volle rente
Onzer hulde en eer!’

A.F SIFFLÉ.

MIDDELBURG.

Leven.

Leben ist ja doch des Lebens höchstes Ziel.
F. GRILLPARZER.

HOE verschillend ziet men streven
Op de paden van het leven!
Hoe onvatbaar voor gevoel,
Ziet men wereldlingen kwijnen,
Ach, wier dagen vlug verdwijnen,
Zonder vrucht en zonder doel!

Als de redelooze dieren,
Die op 't groen der weiden zwieren,
Door natuurdrift slechts gespoord;
Als de planten, die daar groeijen
En een luttel tijds slechts bloeijen,
Of vergaan bij haar geboort'; -

Als de hooggetopte boomen,
Die een murmlend beekje omzoomen,
   Of, in 't duizendjarig bosch,
Daar de donders om hen rommlen
En hun breede twijgen schommlen,
   Toch onwrikbaar staan in dos: -

Zoo onvatbaar, zoo gevoelloos,
Zoo beperkt, zoo schandlijk doelloos,
   Leeft hij, die zijn grootst geluk
Hier in lediggang kan vinden,
En zich niets wil onderwinden,
   Dat hem aan die rust ontrukk'.

Dan, hij Leeft niet! neen, de dwaze!
Schoon hij ook van Vreugde raze;
   Daar zijn eng-beperkte geest
't Laag genot slechts kan bevatten
Van vergankelijke schatten,
   Die hij kwist bij praal en feest.

Neen, hij leeft niet! - heden, morgen,
Steeds eentoonig, zonder zorgen;
   Immer de oude, loome trant;
Altoos zonder geestverheffing,
Altoos zonder zelfbeseffing,
   Hoe onteerend is die stand!

Zoo, bij al die nietigheden,
Bronwel van 't bederf der zeden,
   De EEDLE KUNST slechts veilig waar'!
Doch, hoe vaak is niet zijn trachten,
't Kroost der Muzen te verachten,
   Dat zich schaart voor 't Feest-Altaar.

ô, Wie kan zich zóó vergeten?
Wie dat kruipen *Leven* heeten?
   Leven, 's Hemels hoogste gunst,
Die een bron van heil doet vloeijen,
Wen de vrije borst mag gloeijen
   Door het godlijk vuur der Kunst.

Wij, ô dierbre Kunstgenooten!
Moog de Dwaasheid ons verstooten,
Wij genieten Levens-Vreugd,
Die de harten kan verovren,
Die de zinnen kan betoovren,
't Loon van Wetenschap en Deugd.

Aan dit zalig paar te kleven,
Zij het doelwit van ons leven!
Zoo word' Dichtkunst voortgeplant,
Die toch nimmer 't hoofd zal buigen;
Maar den Roem zal blijven tuigen
Van het dierbaar Vaderland.

F. RENS.

BEVEREN.

Toast,
Op eenen Feestmaaltijd, toegebragt aan de Haagsche Afdeeling der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen.

JA, 't Hollandsch Kunstgezin blinkt steeds door Eendragt uit
't Kent onder zich geen rang van oude of nieuwe telgen;
't Bespeelt in harmonij de Vaderlandsche luit,
En blijft den toeknik waard van Batten en van Belgen;
't Verspreidt in Hollands Tuin zijn wijsheidlievend kroost,
En schoon 't aan Rijn of IJ, of aan de Maas moog wonen,
't Is ééne Zustrentrits, die, vrij en onverpoosd,
Door echten Hemelval, haar Godenstand blijft toonen.

Eens nam ze, ô Haagsche Nimf, ook u als Zuster op,
U, die, waar 't KUNSTMIN gold, nooit *heilgen ijver* spaarde;
Sinds rees van heel 't Gezin de glorie tot den top,
Daar 't lieflijk, meer dan ooit, de gouden Lier besnaarde.
Ja, schoone Zangeres! gij zijt de Roos gelijk,
Die, midden in een' gaard, volheerlijk staat te pronken;
Wat zijn uw geuren zoet! wat zijn uw kleuren rijk!
Gij doet voor 't Ware en Schoone ons hart in liefde ontvonken.
Bloei tierig, frissche Roos! drink 's Hemels malschen dauw
In zoo veel paarlen op, als aan uw blaadjes hangen;
Geen hitte schroeije uw struik; neen, in der eiken schaâuw
Blijv' Zephir de amber lucht uit uwe knopjes vangen.
Volhard, roemwaardig deel van Hollands Kunstgezin,
De Hofstad door uw Zang in luister te verheffen;
Blijf met uw Zustren één in heilge Zustrenmin,
En poog te zaam met haar hetzelfde wit te treffen;
Dat wit is rein, is hoog, is edel, godlijk doel,
Is vormen voor het Schoon, is vordren in 't volmaken,
Is loutren van den Smaak, verhoogen van 't Gevoel
En zege der Natuur op al wie haar verzaken.
Werk tot dit heerlijk doel, geliefde Zuster, meê;
Gij, zalig in den glans van uw' geliefden Koning;

Beschaâuwe uw tempelkoor de Olijfboom van den Vreê,
En zeegne Nassaus blik uw Vorstelijke woning!
Ja, leef, ô Zuster! leef! verbreed *uw* Kunstgebied,
Oogst laauwren zonder tal, bouw Neêrlands eedle Tale;
Vergast ons op den Zang, die uit uwe ader vliet,
En dat ook thans uw lonk dit Heilig Koor bestrale!

R H. VAN SOMEREN.

ROTTERDAM.

Feestlied,
Ter derde vergadering der Maatschappij van Nederlandsche Taal, te Ninove.

WEÊR de ontsnaarde Lier gespannen,
Weêr, met opgeruimden geest,
Alle zorg en leed verbannen,
Op uw Derde Broederfeest!

Voor 's Lands Taal en Letterkunde,
Voor het Goede, 't Ware en Schoon',
Toen m'n nergens steun vergunde,
Hebt ge u zaam de hand geboôn.

VONDELS Taal lag diep verdonkerd,
   En van d'ouden glans beroofd;
Thans heeft weêr die glans geflonkerd,
   En verheft Zij 't pralend hoofd.

Zaagt ge uwe eedle vlugt verhindren
   Door 't Vooroordeel, dat u laakt,
Zaagt ge uw' naauwen kring nog mindren,
   En uw schuldloos doel gewraakt;

Waar is 't goede of nut te vinden,
   Sinds des Tijds geboortestond,
Dat geen dwazen en verblinden
   Overal tot haters vond?

Maar de smaad dier vuige dwazen,
   Die der Kunst tot hulde strekt;
Maar hun onbesuisde razen
   Heeft uw geestdrift opgewekt.

Zie, daar Ammons kroost durft smalen
   Tegen 't heerlijk Zonnelicht,
Schiet de God des Daags zijn stralen
   Hun in 't vuig en zwart gezigt.(1)

(1) Le Nil a vu sur ses rivages.

Laat dus 't redeloos vooroordeel
   Lastren, smalen op uw werk,
Wat toch baart zijn woelen voordeel....
   De *Eendragt* maakt uw banden sterk!

Door gestadig voort te streven
   Wordt der Taal een zuil gerigt,
Die aan u, bij later neven,
   't Dierbaar Vaderland verpligt.

Woeden somtijds tweedragts stormen
   In de groote maatschappij,
Laat zich nooit partijschap vormen
   In *uw* stille burgerij.

Kreunt u aan geen planverzinners,
   Die 't al willen naar hun zin,
Echte Waarheid... Vrijheidminners...
   Maar alleen voor zelfgewin.

Laat daar Huichlaars in de rangen
   Zelfs der *Liberalen* gaan,
Om, met slinksche kronkelgangen,
   Fluks de Dweepzucht voor te staan!

Weg met al die Staats-krakeelen;
Neen, laat muggezifterij
Noch partijzucht u verdeelen;
Kunstmin schuwt de Twistharpij.

Wie voor 't Kunstaltaar zich buige,
Naadre hier, verheugd van geest,
In uw Koor, en zij getuige
Van uw Derde Broederfeest.

Blinke, in de opgeheven handen,
Vrienden! weêr de Feestpokaal;
Drinkt het heil der Nederlanden
En den Roem van Neêrlands Taal.

't Feestlied roll' van *aller* tongen,
En weêrklinke uit volle borst:
Heil zij hartlijk toegezongen,
Heil aan Vaderland en Vorst!

F. DE VOS.

NINOVE.

Morgenliedje.

KOM, treden we onze woning uit,
De lieve dag is aangebroken;
Natuur gelijkt een jonge bruid,
Wier borst met bloemen is bestoken,
Die vleijend lonkt en zedig lacht,
En blozend op haar' bruîgom wacht.

Het veld ligt in een kleed gehuld,
Bedekt met gloeijende juweelen,
Heel de Oosterhemel is verguld
En wil zijn glans met de aarde deelen....
Zie, de akkers schittren voor ons oog
Met regenboog bij regenboog!

Ach, arme, die, naar hoofsche wet,
Na middernacht eerst t'huis gekomen,
Op 't kracht-verterend donzenbed
Nog van den winter ligt te droomen,
Die snorkend aandringt op den haard
En slapend schudt met steen en kaart,

Kom buiten, zie! het zonlicht rijst,
Hoor, hoor de vooglen tierelieren,
Hoe stem bij stem Gods Liefde prijst,
En alles Hoogtijd schijnt te vieren,
Dat deze vreugde uw vreugde wekk'!
Verlaat toch 't dompig slaapvertrek.

Zie dan voor 't eerst nu d'ochtendglans,
Die gouden zee aan de Oosterkimmen,
En hoe daar aan d'azuren trans
De zon al hooger schijnt te klimmen;
Zie, rijke, dit is andre praal
Dan de ochtend op een schilderzaal!

Och! wie daar scheppers willen zijn
Geen Kunst kan ooit bij 't Leven halen,
Geen zonnelicht, geen maneschijn
Schiet van 't paneel de flaauwste stralen,
Geen Titan, die de kleinste vonk
Aan de onbezielde beelden schonk.

Maar hier is alles schoon en vrij,
Hier doet natuur ons règt genieten,
Dit is een levend schilderij,
Waar vooglen zingen, beekjes vlieten;
Hier ziet men al, wat is en leeft,
Zoo als het God geschapen heeft.

Natuur! wat zijt gij mild en goed,
Niet één doet gij uw gunst ontwijken,
Al wat ge een mensch genieten doet
Dat is voor armen en voor rijken,
Gij zijt een moeder, hoogst volmaakt,
Die steeds voor al uw kindren waakt.

't Geschilderd bosch, schoon dood en koud,
Is slechts voor stapels goud te koopen;
Maar 't levend, lommerbiedend woud
Dat staat voor de arme stumperts open,
Daar overdekt hun 't frissche groen....
Zeg of dat ook die boomen doen!

Och, klaag dan niet om leed of lot,
Door de ontevredenheid gedreven,
Aan allen heeft de lieve God
Een plekje gronds op de aard' gegeven;
Daar lescht de regen 's aardrijks dorst,
Als in de tuinen van een' Vorst.

Daar zien we óók altijd, dag aan dag,
De onschatbre vrucht van 's hemels zegen,
Daar straalt óók, met een' heldren lach,
Ons 't levenbarend zonlicht tegen,
Daar komt de Lente, jaar op jaar,
Met bloem en bloesem in het haar.

ô Lieve God! U danken wij,
U, op wiens Liefde wij vertrouwen,
Dat ge ons zoo vergenoegd en blij
Uw schoone schepping deed aanschouwen;
Ach dat ons elke morgenstond
Zoo vrolijk en tevreden vond!

Dan zal de taak, ons toebedeeld,
Tot hooger pligten ons volmaken,
En de Ochtend is 't verheven beeld
Van dat verheerelijkt ontwaken,
Als voor 't vernieuwd en rein heelal
De morgen Godlijk wezen zal.

L. VAN DEN BROEK.

ROTTERDAM

Uitboezeming.
Aan Roosje.

HOE zoet is 't, als de orkanen loeijen,
Te rusten op het zachte dons,
In de armen van zijn teeder meisje!
Wat is dat zoet!

Hoe zoet is 't, als het buijig Zuiden
Ons hagelvlagen nederzendt,
Zijn teeder meisje aan 't hart te drukken,
Wat is dat zoet!

Men hoort het loeijen der orkanen,
Den hagel niet, die klettrend valt,
Wanneer men naast zijn teedre sluimert,
Men hoort het niet!

ô, Mogt ik op uw' boezem rusten,
Wanneer de laatste stormwind loeit,
Wanneer de laatste hagel klettert,
Mijn Roosje lief!

ô, Mogt gij me aan uw harte drukken,
Als de onverbidbre dood mij naakt,
De dood met zijne scherpe zeissen,
Die 't al vernielt!

ô, Drukke uw min dan nog een kusje,
Eén kusje op mijn' bestorven mond!
ô, Mogt ik sterven, u in de armen,
Den zachtsten dood!

Wel zult gij schreijen, dierbaar meisje!
Schoon dit mijn rust niet storen zal,
Schep moed dan, lieve, en droog uw tranen,
Wij zien ons weêr!

A.J. DOORNAERT, Jz.

KORTRIJK.

Mijn Liefje.

WEL is mijn Liefje een hupsche meid,
Van bijna twintig jaren,
Met oogjes vol lieftalligheid
En golvend' bruine haren,
Met koontjes, als de Roos zoo eêl
En hagelwitte tandjes,
Met lipjes zacht, gelijk fluweel
En kleine, poezle handjes.

Meent, vrienden! niet, dat ik die maagd
Tot Liefje heb verkoren,
Om 't bloeijend schoon, dat elk behaagt,
Maar weldra gaat verloren;

ô! Neen, dat hulsel schoon en teêr,
Door allen hoog verheven,
Omkleedt een ziel, die immermeer
Naar 't Goede en Schoon' blijft streven.

Dát toch zegt meer dan ligchaams-schoon,
Hoe 't aller oog moog' trekken,
Dát meer nog dan de zilvren toon,
Die liefde en lust kan wekken;
Dát wijkt niet, hoe de jeugd ook vliedt,
Door smarten of door jaren,
Dát bleekt niet, schoon de blos verschiet,
Dát grijst niet als de haren.

Dát schoon blijft schoon en ons nabij
In 's rampspoeds felste vlagen,
Dát streelt in 's levens lentgetij
En in zijn winterdagen:
Dát roert zelfs harten koud als steen
En dringt tot eerbewijzen,
En is een sieraad dat elk een,
Ja, de Afgunst-zelfs, moet prijzen

Meent dus niet, dat ik mij die maagd
Tot Liefje heb verkoren,
Om 't bloeijend schoon, dat elk behaagt
Maar weldra gaat verloren:
Neen 't schoon, zoo weinigen bedeeld,
En dat slechts huist van binnen;
Dat nooit verwelkt, maar altoos streelt,
Dat doet mij haar beminnen.

W. DE KROES.

GORINCHEM.

Mijne Wenschen.

(*Naar het Hoogduitsch van Blumauer.*)

HET aardrijk is zoo breed, zoo wijd,
Als 't oog beschouwen kan;
Wien 't heel bezat noemde ik altijd
Een meer dan schatrijk man;
Maar 't was volkomen naar mijn zin
Had ik er slechts één plekjen in

En op een heuvel koos ik mij
Dien eng beperkten grond,
Opdat ik altijd, vrij en blij,
Kon uitzien in het rond,
Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat,
Al wat er op deze aard' bestaat.

Maar op dit plekje stond ook dan
Een hutje naar mijn' zin,
Daar nestelde ik, vernoegde man;
Met vrouw en kind mij in;
Want leven zonder vrouw en kind
Is zeilen zonder stroom en wind.

En had ik daar een tuintje bij
Ik bouwde dit met vlijt,
Dan loonden versche groenten mij
Voor welbesteden tijd.
Ook plantte ik daar een' vruchtboom in,
Want snoepen is der kindren zin.

En leverde de wijnstok mij
Een goed glas Druivennat,
Er reisde vast geen vriend voorbij,
Die niet in 't hutje trad;
Wij kenden zorgen noch verdriet,
En telden hem de glazen niet.

Hier bij moest nog een kleinood zijn,
Het dierbaarste op deze aard',
Een goed - nog meer dan vriend en wijn
Dan huis en tuintje waard.
De Vrijheid! - als 'k haar zoet niet smaak
Geeft mij al 't andre geen vermaak.

A.J. VAN DER AA.

ANTWERPEN.

Welkomstgroet

Bij de eerste vergadering der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen, Afdeeling 's Gravenhage, 1828.

KNAKT de najaarsstorm de twijgen,
Stuift het vale blad ter neêr,
Laat de nachtegalen zwijgen
Onzen Zangtijd zien wij weêr;
Laat de Winter snerpend loeijen,
Alles door zijn' adem boeijen,
Altijd blijft de Schepping groot;
Zij doet ons naar 't Schoone streven,
Hier in klanken weder geven
Wat zij voor ons hart ontsloot.

Zagen wij haar schoon verspreiden
Bij der Lente morgengroet,
Toen de boomen en de weiden
Prijkten in een' zachten gloed;
Hoorden wij het koeltje suizen,
Gouden halmen, golvend ruischen,
Bij het brandend zomerweêr;
Zagen wij de Rozen bloeijen
En de Druif in purper gloeijen
Langs der bladren schaduw neêr.
Laat dan hier de snaren beven,
Ons is rijke stof gegeven
Sinds dit blijde wederzien.
Ziet de barre Winter naderen,
Die wil ons bijeen vergaderen,
Laat dan vrij de Zomer vliên.

Neen, de ruwe en dorre streken
Zwijgen voor den Dichter niet,
Alles, alles hoort hij spreken
En de weêrklank - is zijn Lied.

Als de zon, bij 't morgenkrieken,
In den heldren dauwdrop blinkt,
En de wind met moede wieken
Ademloos ter nederzinkt,
Dan, dan spant men blijde snaren,
Dan bezingt men 's levens vreugd;
's Grijsaards klanken hoort men paren
Aan de zilvren stem der Jeugd!
Wen de maan naauw uit de kimmen
Vriendlijk blikt op 't kabblend meer,
Als vermoeid van 't opwaarts klimmen,
Vlugtig daalt ter ruste neêr;
ô! Dan doet ze ons zingend klagen,
Doffe toonen dwingt ze ons af,
't Zoekend windje hoort men vragen
Waar is uw Geliefdes Graf....
Wie voelt niet een' gloed ontsteken,
Als Natuur in nacht verzinkt
Zal een Star nog tot ons spreken,
Die langs zwarte wolken blinkt,
Komt dan Dichters, Kunstgenooten,
Komt, de volle borst ontsloten

In deez' Tempel, in dit uur,
Wilt 't verheven Schoon bezingen
Waardoor gij u zaagt omringen
In den Tempel der Natuur.
Hadde ik kracht naar wil bekomen,
'k Steeg als de Aadlaar in de lucht,
Of mijn taal vloeide als de stroomen
Zacht gelijk het koeltje zucht.
ô, Wat kan me uw Kunst bekoren
Als gij in uw gloeijend Dicht
Weet te schildren voor mijne ooren,
Dat gij spreekt voor mijn gezigt.
Als uw Zangen ons doen streven
Naar een hart zoo rein en blij,
Dat de Winter van ons leven
Altijd voor ons Lente zij.

C. GÉBEL.

SCHEVENINGEN.

Aan den Feestdisch
der
Maatschappy tot Nut van 't Algemeen,
Bij gelegenheid der Algemeene Vergadering, gehouden te Amsterdam, den 12 Augustus 1828.

Toast van het Departement *Gent.*

ZUIDERZANGTOONHARMONY,
Vloei' van onze cijthersnaren,
Smelte in uwe melody,
Neêrlands Noorder Harpenaren,
Rolle en ruissche en stroome in één:
't Geldt hier *'t Nut van 't Algemeen.*

Broeders, één zij de offerand',
Die we aan 't heil der *Menschheid* wijden;
Broeders, één is 't Vaderland,
Één de zege en één ons strijden;
Aller doel en poging één
't Eenig heil van 't Algemeen.

Rond den Koninklijken stoel,
Waar de Vader is gezeten,
Die in 't zaligst zielsgevoel,
Ons zijn dierbaar Kroost wil heeten,
Zijn en Noord en Zuiden één
In 't Geluk van 't Algemeen!

Glore en gloeie in aller borst
't Vuur, van God ons ingevloten;
Lesschen wij de Wijsheids-dorst
Aan de bron uit *Hem* ontsproten,
Die dóór ons en om ons heen
't Welzijn schenkt aan 't Algemeen.

Waarheid, *Deugd* en *Licht* blijv' 't wit,
't Vlekloos voorwerp van ons streven:
Waar deez' Trits ten zetel zit
Zal de Hemel zegen geven:
Feestgenooten 't hart aan één:
't Geldt hier 't *Nut van 't Algemeen.*

Waar de Dweepzucht Tempels sticht,
Daag' in middagzonneluister
Onze Schutgodes in 't licht,
Wars van de ijzren ziele-kluister,
Bloemen strooiende op haar schreên,
Kostbaar ooft voor 't Algemeen.

Klink' dan, schuim' de Feestpokaal:
't ZUIDEN brengt den groet aan 't NOORDEN!
De eigen morgenhemelstraal
Glanst van 't IJ tot SCHELDES-boorden;
Zij en blijv' de leus dan één:
Broeders! *'t Nut van 't Algemeen!*

J.J.F. WAP.

AMSTERDAM.

Het Avonduur.

DAAL, Avondstond, daal van de azuren transen:
Spreid over ons 't gewenschte duister weêr.
Daal, vreedzaam uur! op sombre wolken neêr;
Wijk, trage dag, en doof uw heldre glansen:
Hem, dien de Dag berooft van zijn Vriendin,
Is 't Avonduur de Dageraad der Min.

Zoodra Auroor' in 't Oost ter helft ontloken,
Haar rozen strooit, in purperkleurigen dos,
Groet het gevleugeld zangrenkoor van 't bosch
De Morgenstar, in 't bladrijk woud gedoken;
Maar voor een hart, dat wacht op zijn Vriendin,
Is 't Avonduur de Dageraad der Min.

HET AVONDUUR
Zang
Piano

Vergeefs, op haren gouden troon gezeten,
Verdrijft de Zon de vale donkerheid,
Wanneer ze op de aard' heur glinstrend licht verspreidt,
Blijft voor mijn ziel nog 't nachtlijk duister zweven.
Voor 't brandend hart, dat haakt naar zijn Vriendin,
Is de Avondstond de Dageraad der Min.

F. DE VOS.

NINOVE.

Amsterdam in 1827.

HET lust mijn Zangster nu het huidige Amsterdam
(De wieg en bakkermat, waar zij haar' oorsprong nam)
Te zingen, met de zeên der burgers en gebruiken!
ô Momus, die in scherts, maar zonder oogeluiken,
De daân der Goden en der menschen soms bespiedt,
Ontzeg mijn' Muze uw' geest en uwe juistheid niet!
Vrijmoedig zal ze, als gij, met halfvermomde blikken,
Den tijd, waarin zij zingt, op uwe schalen wikken
En wegen, tot een beeld voor later nageslacht,
Indien haar schaamte Lier zoo lang een aanzijn wacht!
En gij, ô Clio, die de schertsende gezangen
Vaak met den ernst, alleen u eigen, zult vervangen,
Blaas haar de waarheid in, waar zij den weg verlaat

Der schertsers, en zich kleedt in uw gewijd gewaad!
Zoo zal het volk welligt een luttel wijsheid leeren
Aan lang verloopen tijd, en dingen, die verkeeren.

Wien boeit uw luister niet, gij wijd vermaarde stad,
Die de achtbare Aemstel met zijn' éénen arm omvat,
Terwijl van d'andren kant de Zuiderzee uw voeten
Met groene golven wascht, die ruischende u begroeten,
Schoon door den mond van't IJ, dat om uw halfrond speelt;
Hoe kunstig is uw grond geregeld en verdeeld!
Wat nette straten telt ge en keurige kanalen,
Die als een eindloos bosch, met welige ipen pralen
En met een lange reeks van bruggen zijn versierd.
Zing, Zangster, zing de pracht, met zoo veel regts gevierd.
Den luister van de stad in Heere- en Keizersgrachten;
Zing, hoe een vroeger eeuw, met wijsbestuurde krachten,
Een wonder stichtede in zoo schoon een tafereel!
Min schittert in een' ring 't geslepen praaljuweel,
Dan hier de majesteit der duizende paleizen
En pronkgebouwen, die op lossen grond verrijzen,
En toch niet zwichten voor de zeissen van den tijd,
Die aan hun balken knaagt en in hun marmer bijt.

Wat trotsche puijen torscht het metselwerk der muren,
Of 't kostelijk arduin, dat eeuwen kan verduren,
Of gladgehouwen steen, die, fijn gebeiteld, prijkt
Als of de azuren lucht hem met haar verf bestrijkt!
Carrara offerde eens haar marmer aan de trappen,
Die, binnen in 't gebouw, zijns meesters schat verklappen
En in een kopren arm gevat zijn, die voor 't oog
Een heldre spiegel wordt en glinstert tot omhoog.
Hoe pronkt hier rijke Amint in koetsen of kalessen,
Bespannen met een paar van fraai getuigde blessen,
Die schuimende op 't gebit, bij 't heete middaguur,
Getuigen van de ruif en 't ingeschapen vuur,
Dat hun door de adren stroomt, en sneller voort doet zweven
Dan of een vlugt hun aan de voeten waar' gegeven.
Want nu het blaauwe zwerk, in 't lieflijkst jaarsaizoen,
De schaduwen verdikt van 't lommrig ipengroen;
Nu de opgeklaarde lucht, bevrijd van donderbuijen,
Haar graauwe bergen sneeuw niet op elkaâr doet kruijen,
Noch 't gouden zonnelicht met dikke wolken dekt,
Is dit het wandelpad, dat hier den rijkdom trekt,
Of wat, van ijdlen trots gedreven, met de rijken
Mogt pronken om den prijs,... en Heeren wil gelijken!

Hier zwiert Aristus, van zijn' middelstand ontaard,
Zich de afkomst schamende, waaruit hij sproot, te paard.
Sinds 't grillige geluk, in halfverboden handel,
Zijn middlen heeft verhoogd, veranderde ook zijn wandel,
En de overdaad nam plaats, waar eer de spaarzaamheid
Den zegen van de vlijt vergaârd had en verspreid.
ô, Al te dwaze Arist, hoe zult ge uw' trots beklagen,
Hoe de ijdle onzinnigheid der weelderige dagen,
Als de armoê, huizende in uw heerelijken dos,
U aangrijnst; als behoefte u afjaagt van het ros
En wegdrijft uit den kring, tot wien ge u hebt verheven!
Geen Icarus vermag de zon in 't oog te streven,
En billijk valt hij diep, die al te hoog wil staan!
Terwijl God Febus, altoos klimmende op zijn baan,
Door 't blinkend hemelblaauw, zijn flikkerende glansen
In stralen vloeijend vuur doet om de hoofden dansen,
Stroomt Aemstels rijke jeugd hier wandelend door een.
De Fransche en Britsche weelde is pronkende op de been,
Om wat de smaak vermag in snede en vorm van kleêren
Ten toon te spreiden, en den hoed met blanke veêren,
Den vogelstruis ontroofd, te stellen in 't gezigt,
Of bloemen, die den kelk niet keeren naar het licht;

Of wel den sluijer, om de fijne en schoone trekken
Van 't minnelijk gelaat voor 't manlijk oog te dekken,
En digtgeweven gaas of minnenijdig kant,
Dat eigen blos verbergt en lastigen verbant.
Want met zoo veel bezwaars is 't hoofd der teedre schoonen
Beladen, die zich hier in al haar' luister toonen,
En, wie naar kleuren zoekt, die vindt ze hier te hoop.
Intusschen volgt de rei den Aemstel in zijn' loop.
Een ligte zuidenwind, die om zijn boorden dartelt,
Ruischt in den stroom, die hij tot kleine golven kartelt,
En Aemstels hooge sluis ontvangt nu op haar bogt
Den schitterenden stoet, die uitrust van den togt.
ô Heerelijke sluis, hoe blinkt uw glans in de oogen!
Een prachtige eerezuil, waar Aemstel op mag bogen,
Zijt gij, die hier den stroom verluistert en bespant.
Sluit, sluit uw midden op en laat het staande want
Der Rijnsche schepen in, die nu deez' weg bevaren,
Gelijk, in vroeger' tijd, nabij de Egesche baren,
Het Rodisch reuzenbeeld een kielenreeks uit zee,
Al zeilende inliet en zag ankren ep haar ree,
Die dan een bosch geleek met dobberende boomen!
Niet minder leeft het nu, ô Aemstel, op uw stroomen,

Niet minder in uw kom, dan op 't Natolisch nat,
Toen Rhodes nog dat beeld en aardsche goedren had;
Want nu toch wemelt ge van schuiten, die de schatten
Des nijvren koopmans in haar binnenste bevatten,
En leggen op de tong des Rijnschen evenaars.
Het ijvrig werkvolk, eer aan uwe boorden schaars,
Bedekt ze om zijnen last van vaten, kisten, kassen,
All' voedsel voor de lust des Duitschers, op te tassen
Of in te schepen, als de dag nog naauw begint.
Hier geldt de kracht alleen, en wie de vlugste is wint,
Hoewel de nijverheid niet vrijwaart voor krakeelen,
Die soms het zwoegend volk aan slede of kar verdeelen;
Want wie het eerst kwam, of het laatste, baart een' twist,
Die dikwijls door het regt der vuisten wordt beslist.
Mogt uw bekrompen vloed, ô Stroom, zijn bed verbreeden,
En, met een wereldzee verbinden, voorwaarts treden,
Welligt herwont gij dan den handel van Euroop,
En zegende Amsterdam die wending van uw' loop.
Zóó speelt de tijd al vast met ondermaansche zaken;
Nu zet hij aan uw kil, ô grijze vloed, de baken
Die hij aan d'IJstroom eer gezet had en gepast.
Toen was zijn bed een bosch en elke boom een mast,

Die, en van 't Oosten en van 't Westen zaamgekomen,
De welvaart bragten aan zijn vriendelijke zoomen,
En de Elbe deinsde nog bij 't weêrlicht van het IJ.
Maar nu de Schelde en Teems aan de Oosterspecerij
Met haar te gast gaan, en den tuin van 't Westen plonderen,
Heeft zoo veel hoogheid uit, en einden zoo veel wonderen,
Misschien op dat een stad, weleer zoo trotsch en groot,
Zou leeren dat deze aard nooit goed, dat vast was, bood!
Ach, of een hooger magt alleen om Aemstels wallen
De muren, in den loop des tijds, had neêr doen vallen,
Die, zwichtend voor den slag des beitels, zijn gestort;
Ligt waar' zijn burger in zijn welvaart niet verkort!

Intusschen leî de kunst, op hun verdwenen puinen,
De loten tot plantsoen en kronkelende tuinen,
En 't oog mag rusten op het jeugdige geboomt,
Dat nu de wallen langs een deel der vest bezoomt.
Hier ziet de blik in 't rond de menigte krioelen
Als de avondlucht den gloed des middendags verkoelen
En 't al verkwikken wil met zijn' gekruiden aâm.

De Dag des Heeren, tot ontspanning meest bekwaam,

Vereenigt hier den herfst der menschen en de rozen,
Om lucht te scheppen met den avond, en te poozen
Bij 't lommerrijk geboomte, of op een harde bank,
Of uitgestrekt in 't gras het gansche ligchaam lank.

Reeds vroeger bragt Narcis zijn Rozemond naar buiten.
Hij wil er hooren, hoe de nachtegalen fluiten,
En orglend zingen van hun' onderlingen gloed.
Hij schetst, in 't vriendlijk groen, de drift van zijn gemoed,
En hoe de reine min der teedre nachtegalen
Zoo weinig bij de drift, die hem verteert, kan halen:
Ja, waagt het zelfs somwijls op uw beschaamde paân,
ô Lieflijk Rozenburg, zijn' arm om 't lijf te slaan,
En met een' zachten kus op hare albasten wangen
Zijn' eed te zeeglen, of het meisje aan 't hart te prangen.
Hij vreest niet, dat de maan, die reeds ten hemel staat,
Den gloed verklappen zal op Rozemond's gelaat,
Of schroomt niet op deez' dag wat spader t'huis te komen.
Want nu de Zomermaand een' aanvang heeft genomen,
Roept hem de poortklok niet, en zoo niet Rozemond
Hem aandreef, wis, hij bleef tot aan den morgenstond.
Zoo luttel weegt de Min de zorgen van den ouder!

ô Al te dartle knaap, wat ligt ge op maagden schouder
Zoo zwaar een pak, en blaast in d'opgewekten gloed
Van hare zinnen en de vlammen van uw bloed!
De rede zwicht in 't einde en slechts de driften resten.
Vlugt, Rozemond! zijn kus bedreigt uw rust ten lesten,
En 't is in de eenzaamheid, dat men de deugd belaagt!
Vlugt! spâ berouw verteert en wordt te spâ beklaagd!
Een oogenblik verbreekt, wat jaren niet weêr heelen,
En 't is te hoog een spel, om met uwe eer te spelen!
Een ander zoekt de vreugde om deze of gene poort
Naar het zijn lust behaagt, of zijnen smaak bekoort.
Deez trekt naar Welna langs den Aemstel; die weêr elders,
Het zij de tong en 't oog, tuk op wat zoets en helders,
Te gast wil aan den room, het edelst van de melk,
't Zij aan den kostbren wijn, die opschuimt in den kelk.

Hier rolt de zware bal van pokhout, naar den regel
En de eischen van het spel, om d'opgestelden kegel,
Terwijl de forsche vuist, eer nog haar meester werpt,
Het hout weegt, en het oog, door de oefening gescherpt,
Met éénen enklen blik de baan weet af te meten.
Acht kegels, op één' keer te zaam omvergesmeten

En ook ten tweedenmaal, bewijzen wie van al,
Wat hier verschijnen durft, aan punten winnen zal;
Want punten zijn de lust des werpers, en de krooning
Van heel zijn' hartewensch, het vallen van den Koning,
Mits deze alleen bezwijke en anders niet met hem.

Clitander, niet gezind te luistren naar de stem
Eens haveloozen knaaps, die hier de kegels zetten,
Of op de punten, die geworpen zijn, moet letten,
Viert, op eene andre wijs, zijn zucht naar vreugde bot,
En 't kolven is 't begin en 't eind van zijn genot.
't Onzijdig lot beschikt en regelt wie, in 't spelen,
Voor dezen keer, de kans van 't spel met hem zal deelen.
Zijn oog blikt vriendelijk, vermits een wakkre maat
Zoo goed, gelijk hij zelf, de groote kunst verstaat,
Om, met een vaste hand, den loop des bals te rigten.
Zijn opslag moet hem zelv' het trekken zeer verligten,
Opdat het streepje door geen fouten zij verkwist.
Oplettendheid is veel hoewel zij niet beslist;
Want somtijds jokt Fortuin, met de allerbeste slagen.
Een ongeval zoo groot is trouwens zwaar te dragen,
En, in Clitanders oog, heeft slechts de Baan de schuld.

Een sterker proef alvast bespringt zijn kort geduld,
Omdat de bal, te koud, zijn' loop begint te staken
Lang eer hij 't achterschot bereiken kan of raken.
Nu scheldt hij op den waard, die, voor zijn pligten doof,
Al weêr vergat het vuur te leggen in de stoof,
Te porren op zijn' tijd; mits als de kolen gloeijen,
Door 't matig vuur gewarmd, de zware ballen spoeijen,
Zoo als een haas zou spoên bij 't knallen van het roer.
Nog slimmer zoo zijn hoofd, gekluisterd aan 't rumoer
Der spelenden, vergat het dierbaar paar te keeren
En dan de vlammen (ach!) den kostbren schat verteren,
En al de kleuren meê, geschilderd op hun' huid.
Nu barst een laaije vlam van spijt zijn' boezem uit,
Gelijk aan de opperlucht het onweêr vreeslijkst rommelt
Nadat het langen tijd gebroeid heeft en gedommeld,
En met een' scherpen vloek ligt kolf en bal ter zij'
En is Clitanders lust voor dezen keer voorbij.

Een derde kiest het ruim; een vierde weêr de paden,
Om, elk in zijnen kring, zijn lusten te verzaden,
En zelden keert de stoet bevredigd naar zijn huis
Ten zij met kroezen kop en zonder munt of kruis.

Chrijsaldus, niet gestemd, om, moê en mat van leden,
Te keeren naar de stad, wil andre aanloklijkheden,
En zoekt, na weinig zweets, in 't Perk de zoete rust.
De Toonkunst is zijn vreugde en 't bontgewoel zijn lust.
Hij juicht er d'aanblik toe van allerhande schoonen,
Die hier de gratie en den dos van 't lijf vertoonen,
Soms zediglijk vermomd, maar meer ten halve ontbloot.
't Is Vuurwerk buitenshuis, en de aandrang bijster groot,
Om 't duur gekocht vermaak, schoon ijdel, niet te missen.
't Begint! Men hoort alreeds de ontbrande pijlen sissen
En snorrende opgaan in de donkere avondlucht.
Verrukt ontslipt den kring een onweêrhouden zucht,
En 't langzaam rijzend hoofd vervolgt, van wellust dronken,
Met vonkende oogen 't licht der uitgespatte vonken
En slangen, die de pijl in 't nedervallen maakt.
Een tweede zucht, als nu uit éénen mond geslaakt,
Geldt d'opgestegen bal, die wel, in 't nederzinken,
Den top der popels als een zilvren stift doet blinken,
Maar toch niet zilvert, dan den buidel van zijn' heer.
Vervolgens schiet een zon haar stralen spattend neêr,
Terwijl een waterval, met lustverwekkend bruisen,
Zijn golven, enkel vuur, doet om de hoofden ruischen,

En 't ligt ontvlammend gaas, dat Lize's borst beschut,
Te loor maakt met één vonk en tot zijn dienst onnut.
Doch, midden in de vreugd, wat zegt eene enkle schade?
Slechts zelden gaat Lizet met klein verlies te rade,
Noch weegt het bijster zwaar, wanneer de blijdschap spreekt.
Maar 't vlugtig uur verloopt, en 's meesters hand ontsteekt
Een' Tempel, die 't vermaak voor dit maal zal besluiten.
Reeds hoort men 't vlammend vuur om twee paar pijlen fluiten,
En 't eene lichtje ontvonkt aan 't lichten van het aêr.
Nu wordt aan 's tempels kap een brand en opschrift klaar,
En 't schaatrend handgeklap der zaamgevloeide scharen
Beloont des kunstnaars vlijt en die zijn helpers waren.
Intusschen, met dit stuk heeft ook het vuurwerk uit.
De kunstnaar, juichende om zijn ligtverworven buit,
Belacht in zijnen geest de gasten, die ter degen
De beurzen aan een' rook, die in de lucht vliegt, leêgen,
En vult zelf midd'lerwijl zijn' buidel met den schat.

Zóó sluit de dag zijn ronde aan dezen kant der stad,
Min rustig trouwens dan toen strenger tucht en zeden
Nog eischten, dat de dag des Heeren met gebeden
Begonnen wierde en eindde in diepe stilte alleen.

Een andre tijd al vast brengt dikwijls andre zeên,
En mits de dartelheid niet tiere, of uitgelaten,
De rust van 't Godshuis store en 't regt der vrije straten,
Hebbe ook de vroomheid vreê met de altijd losse jeugd.
Een schuldloos spel toch geeft geen' aanstoot aan de deugd,
En als zes dagen aan den arbeid zijn verloopen,
Zet vrij de Zevende de deur der poozing open,
En leev' de nijverheid, eene enkle reis, bevrijd
Van al de zorgen van dien arbeid en de vlijt.

Terwijl de Zonnegod, met vlotgevierde toomen,
Zijn moede paarden ginds ten slaap leidt in de stroomen,
Lokt het mijn Zangster om te schildren, met wat lust
De dorst naar landvermaak en vreugde wordt gebluscht
Aan d'andren kant der stad, dan als de gloênde stralen
Iets min dan loodregt op de hoofden nederdalen.

Een westerluchtje waait om 't zindlijk feestgewaad.
Het kust de perels droog op 't blinkende gelaat
En koelt de wangen af der onafgrinbre menigt',
Die buiten Haarlem's poort zich tot genot vereenigt.

Een deel rept zijnen stap naar 't needrig Sloterdijk.
Een ander kiest zijn' tuin of lusthof tot een' wijk,
Terwijl een derde stoet de Vaart langs loopt en dwarrelt,
Of, rustend, met den voet in 't zand des oevers scharrelt,
En zoo bewijzen geeft van zijn getergd geduld.
De keel is dor en droog, en Damon heeft de schuld,
Dat hier de tong nu kleeft aan 't brandende verhemelt'.
Hij lokte 't ijdle volk, dat hier krioelt en wemelt,
Mits hij beloofd heeft, in zoo kort een tijdsverloop
Naar Haarlem's wal te willen draven door den hoop,
Als zelfs een paard behoefde, om langs dien weg te snellen.
Een fiksche ruiter zal hem op den togt verzellen,
En, zoo er kans is, zelfs vooruit zijn met het ros.
In 't eind' genaakt van verre een bonte en witte dos,
En Damon nadert. Rood als bloed zijn zijne wangen,
Terwijl de zomerlucht zijn borst dreigt toe te prangen,
Houdt hij in de eene hand een zweepje en zwaait het fier;
Of slaat een dartlen knaap, of jaagt een' hond, die hier
Luid bassende, om den loop, zijn' togt zou willen stuiten,
En jagt maakt op den zweep, of op des loopers kuiten.
Een kreet gaat hem vooruit, en Damon is voorbij.
Een wolk van menschen volgt en krielt aan zijne zij,

Of dringt en stoot zich op den weg, en in de slooten
Herstelt zicht 't evenwigt somtijds van den gestooten.
De looper middlerwijl zweeft voorwaarts door 't gewoel;
Half badende in zijn zweet bereikt hij 't vaste doel
In minder tijdsverloop, dan hem vergund was. Echter
Hij is, in eigen zaak, met billijkheid, geen regter,
Maar wacht zijn vonnis af van uurwerk of van klok.
Na 't winnen van zijn pleit vaart de opgehangen rok
Snel over 't smerig wit en kakelbont der kleêren,
Opdat het zwervend volk niet stedewaart zal keeren
Eer hij den penning voor den arbeid van een paard
Verzamelt in den hoed, of in zijn pet vergaârt,
Doch rekent mis. Het volk, een vijand van te geven
Aan die den arbeid schuwt en toch begeert te leven,
Ontwijkt hem waar 't vermag, en de ondervinding toont,
Dat, wie 't vermaak bemint, niet steeds den luijaard loont.

En nu, mijn Zangster, volg het moes der lage landen
Den hoogen dijk op, waar zoo veler harten branden
Van ongeduld, niet slechts om Damon's oog te ontvliên,
Maar ook om op dien dijk een schietspel aan te zien.
Hier steekt een dunne mast zijn spitse naar den hoogen,

Hij lokt de menigte aan en trekt de starende oogen,
Mits op haar boveneinde een houten vogel praalt,
Die met een scherpschot van den mast dient afgehaald.
Heer Schietgraag, die zoo vaak, eer nog de morgen daagde,
In 't afgelegen duin het vlug konijn belaagde,
Of wel den schuwen haas beloerde in zijnen loop,
(In spijt van 't woeste weêr en van den zoeten doop
Die van den hemel stroomt) vertoont zich, om den vogel,
Die hem in de oogen steekt, te treffen met zijn kogel,
En 't uurwerk, dat het loon van zulk een kunstschot strekt,
Te steken in de tas; want dat is 't, wat hem trekt
Of wel de zilvren doos, tot Winners prijs verkoren.
Het eerste scherpschot dreunt, en in de luistrende ooren
Wordt de opgevangen knal van 't roer een tooverslag,
Die duizend wangen plooit in één vernoegden lach.
Min deên, Amphion, eens voor Thebe's wal uw snaren
De steenen luistren, dan die toon hier de oogen staren!
't Hangt all' met zijnen blik aan d'uitslag van het schot.
Maar Schietgraag mist en maakt zich-zelven tot een' spot,
Wijl hij gestoft had op de scherpte zijner blikken,
De deugd van 't prachtig roer, en hoe hij, zonder mikken,
Den vogel treffen zou en schieten van den mast.

Zoo volgt het eene schot het ander. Van der Kwast,
Die, bukkend vóór den tijd, met halfgezwollen voeten,
Zijn liefde tot de jagt door dun en dik, moet boeten
En krom gaat van de jicht, wint eindlijk, door zijn kunst,
Den uitgeloofden prijs, en aller schuttren gunst,
Behalve Schietgraag, dien de nijd doet suizebollen.
't Nieuwsgierig volk, alvast den vogel ziende rollen,
Loont nu den Winner, die zijn smart om de eer vergeet,
Terwijl het aftrekt met een' luiden vreugdekreet.

Vervolg, mijn Zangster; volg, terwijl de sterren glansen,
Den volkshoop binnen stad en langs de lage schansen,
Tot op haar middelpunt, waar 't suffende gemeen
Zijn lusten bot viert, voor den betren hoop te kleen.
De maan heeft aan de lucht haar zilvren kar beklommen,
Zij zweeft, gelijk een schim, door glinsterende drommen
Van perels van albast, gespat op hemelblaauw.
Geen wolk bezwaart haar hoofd, of maakt haar aanschijn flaauw,
Noch doet haar halven ring verdwijnen aan den hemel.
't Gevederd heir, vermoeid van 't onverpoosd gewemel
En zwerven over dag langs weide- en akkergrond,
Zocht lang de stilte van zijn nestjes in het rond.

Geen wind beweegt den top der welige ipen boomen
Of rimpelt met zijn' aâm den spiegel van de stroomen,
Wier vlak den weêrschijn vangt van 't helder blinkend licht,
Dat hier een zomernacht verheerlijkt voor 't gezigt.
Natuur is als een maagd, die, sluimrend, hare schoonheid,
Ten halve alleen bedekt, met hooger glans ten toon spreidt;
En, eerbied eischend voor haar' vorm en hare leest,
Aanbidding vordert voor haar beter deel, den geest.
't Slaapt alles in haar' schoot. Alleen Bachanten waken!
Zij zwelgen 't zwijmelnat der giftigste vermaken,
En minder vierde Atheen, in min verligten tijd,
Het feest van Bacchus, aan de Dartelheid gewijd,
Dan hier 't onzinnig volk, als dol en uitgelaten,
Al wat de zeden hoedt en ophoudt schijnt te haten.
Hier is de zetel van een ander Carneval,
Dat elke deugd des volks ligt ondermijnen zal,
Mits lagen van geboorte en opgeraapte knapen
In blijspelhelden (u Thalië onwaard) herschapen,
De lessen van een hart, bedorven in 't bordeel
Hier zingen voor den hoop, en schenden 't rein Tooneel
In 't einde, luistrens moê, en tuk op meer genoegen,
Niet voelend welk een gift die lessen in zich droegen,

Verlaat de onnoozle stoet het zielbedervend huis
En vleit zich buiten neêr. Wat kreeten! welk gedruis!
Hier wordt de nacht een dag en is natuur veranderd.
De Dwaasheid zit ten troon en zwiert haar' bonten standert
Den volkshoop over 't hoofd, verzeld van heel den stoet
Der Driften, die zij kweekt en in de zielen voedt.
Regts zit de Dronkenschap, haar eerste telg, ten zetel,
Met vlammende oogen, schoon in haren gloed vermetel,
En schendt, met schampren mond, het heilige en eerwaard'.
De Wellust, uit haar' schoot te kwader uur gebaard,
Bekleedt haar linkerzij, en grijnslacht onder 't lonken
Der oogen, die van vuur en geile driften vonken,
En 't offer kiezen tot voldoening van zijn drift.
Zij plaatst de Dartelheid, die nimmer scheidt noch schift,
Wijl zij het Kwaad niet van het Goed wil onderscheiden,
Ter zij van 't offer, om het in den val te leiden;
Zij wijst Ligtzinnigheid een plaats aan de andre zij',
En voegt er de Afgunst op den rang der Schoonheid bij,
Om, waar de Deugd alsnog in't schuldloos hart wil spreken,
De keten, die haar bindt, te buigen en te breken.
Zoo valt een teedre duif, als zij 't gevaar veracht,
Den sperwer in den klaauw en zwicht voor 's moorders magt!

Inmiddels dat die stoet, den afgrond uitgetogen,
Zijn gift schiet om de Deugd, bedekt de maan hare oogen,
En al de schoonheid van het nachtlijk zomer-uur
Vloeit in een' sluijer zaam van wolken, die 't azuur
Hervormen in één zwart en uitgespannen laken.
De moede steêman slaapt; maar, ach, de monsters blaken,
En de onschuld sust zich in den doodslaap aan hun borst.
Zoo lescht een pelgrim in woestijnen zijnen dorst
Aan een vergifte bron, om nimmer weêr het blozen
Der morgenzon te zien! ô vroeg-gebroken rozen!
ô Maagden zonder erg! wel is een korte lust
Een al te kleine prijs voor uw verschertste rust!
De tijd zal komen, dat de rigtende gedachten
U 't beeld herschetsen dier onzaalge Zomernachten;
De Lente keeren met haar' vriendelijken dos;
De wulpsche Zomer met zijn bloemen in den blos:
Doch 't haar op uwe kruin zal bleeken en vergrijzen
Eer uit uw eigen Herfst de Winter kan verrijzen,
En nimmer brengt het jaar u ooit die Lente weêr,
Die al haar' gloed ontleende en schoonheid van uwe Eer.
ô Heilige Onschuld! vleklooze Eer! die allen harten
Een zwaard zijt in den nood, een krijgshelm in de smarten;

Een schild en harnas in de dagen van den rouw!
Bewoon altoos de ziel der Nederlandsche vrouw,
De reinste en beste bron voor elke deugd der mannen!
Laat beide uitheemschen lust uit huis en harten bannen
Opdat ons vroeger heil herrijze op Neêrlands grond,
Wiens burger eens zijn lust alleen in Deugden vond!

Maar gij, mijn Zangster, rust! uw dichtwerk is voldongen!
Wel heeft geen Filomeel den schaamlen zang gezongen,
Die, naar uw oogmerk, strek' tot les en leerzaam beeld
Der zeden van deez' tijd, wanneer gij niet meer speelt.
Vorsch niet of zulk een lied den naneef zal bereiken!
De storm velt ceders neêr en 't onweêr trotsende eiken;
Waarom geen nedrig bloempje, in uwen gaard geplant?
Maar, hebt ge geur en kleur zoo leef voor NEDERLAND!

G. GRAVÉ, JZN.

AMSTERDAM.

Het Eiken-blad.

(*Naar het Fransch.*)

VAN uw stengeltje afgereten,
En mêdoogloos neêrgesmeten,
  Waar toch heên, ontluisterd blad? -
‘'t Onweêr heeft den eik getroffen,
En hem plotsling neêr doen ploffen,
  Die me alleen beveiligd had.
Door den Noordwind voortgedreven,
  Of door 't koeltje, sinds dien val,
Moet ik heen en wederzweven,
  Van 't gebergte in 't lomrig dal.

Zonder morren, zonder schromen,
Ga 'k waar mij de winden slaan;
'k Ga waar alle dingen komen,
Rozen, mirt en lauwerblaân.'

A. DAUWE.

NINOVE.

Op ledige Zolders komen geen Kalanders.

ALS de hechtste balk en bint
Van een' Zolder ondervindt
't Zware wigt van 't voedend graan,
En niet meêr kan opgelaân,
Ja, terwijl men 't laden staakt,
Balk en bint er onder kraakt,
Dan staat reeds een gansche schaar
Muizen en ook Ratten klaar,
En al 't knabbelend gediert,
Dat bij roof en stelen tiert;
Doch, schoon dit zich niet erbarm'
Over 't graan, een heele zwerm
Van Kalanders valt gerust
Op die prooi en stilt zijn' lust.

Zet dan, reedlijk Dierensoort!
Val en sprenkel, waar 't behoort,
Voer vergif, voor katten aan,
Drijf de knabblaars van de baan;
ô, 't Kalander-ras betwist
En verijdelt elke list;
Doch verdwijnt die korenhoop
Door vertering of verkoop,
Raakt de zolder van den last
Eenmaal op zijn' rug getast,
Ganschlijk ledig, in elk deel,
Dan verandert het tooneel,
Dan verliest de kat haar jagt,
Val en sprenkel tol en pacht,
En Kalanders, zonder tal,
Eens verkleefd aan dezen stal,
Gaan, geen loon beidt hun gezwerf,
IJlings van het ledig erf;
En de Zolder, die weleer
Was bevolkt, als met een heer
Van Kalander, Muis en Rot,
Staat nu eenzaam, is hun spot!

Zoo ook gaat het menig mensch,
Heeft hij geld en goed naar wensch,
Staat zijn tafel rijk bezet
Met al, wat den eetlust wet,
Is zijn kelder volgelaân
Met wat Fijn-dorst kan verslaan.
Dan al noodigt hij geen gast;
Wordt hij door een schaar verrast
Van tweebeenge Rot en Muis,
En al drijft hij die uit huis,
Dreigende hen streng en straf
Met den regterlijken staf,
't Baat hem slechts een poos in schijn,
Daar er ras Kalanders zijn,
Volk, dat onder vrienden-mom
Zwerft op heel de wereld om,
Dat, hoe 't vriendschaps trouwe prijz'
Enkel loert op wijn en spijs,
Tafelschuimers, wier geslacht,
Nooit genoeg geweerd, veracht,
Min bemind of onbemind
Steeds bij volle korven vindt;

Maar verdroogt de voorspoeds bron,
Komt een wolkje voor de zon,
Vlieden geld en goed met een,
Als de schaduw voor hem heen,
Staat op zijnen schralen disch
Naauwlijks meer dan noodig is;
Bergt zijn kelder flesch noch vat
Met den Nectar hoog geschat,
Dan snelt die Kalander-stoet
Henen met een koud gemoed,
Zoekt met opgesteken kop
Nieuwe volle Zolders op:
En lacht, is die vond gelukt
Hem, wien tegenspoed nu drukt,
Die hem eenmaal heeft gevoed,
Uit, in hunnen overvloed.
Wie dan volle Zolders heeft,
Wien Fortuna's gunst omzweeft
Speure na of aan zijn' disch
Zulk een gast gezeten is,
Drijvend hem, als 't snoodst gespuis
Dan van tafel, uit zijn huis,

Opdat, wordt hij voeteveeg
Van Fortuin, zijn Zolder leeg,
Hij nooit zoeke naar een' vrind,
Dien zijn oog daar niet meer vindt;
Want Kalanders, hoe voldaan
Over 't eens genoten graan,
Komen, waar men ook hen ziet,
Op de leêge Zolders niet.

V. LOOSJES.

HAARLEM.

De Bruiloftsruiker.

EEN Moschroos, nog ter helft in 't donzig groen verscholen;
Een takjen zedige Vioolen;
De smeekende Vergeet mij niet,
Ontloken aan den stillen vliet;
Een tros van Leliën der dalen,
Die in het kleed der onschuld pralen;
De geurige Jasmijn, in sterren uitgespreid,
Als 't beeld van hoogen ernst en aardsche aanminlijkheid,
Bevallig geschakeerd met duurzame Amaranthen;
Is kostbrer hoogtijdtooi dan goud of diamanten;
En geeft by 't schoon dat de oogen streelt,
Der Bruid een leerrijk zinnebeeld.

K.W. BILDERDIJK.

1828.

Laura.

WEL schat ik heel de meisjes-schaar,
Waar Neêrland op mag bogen,
Al zijn ze blond of zwart van haar,
Of bruin of blaauw van oogen;
Wie harer Liefde en Vriendschap mint,
Haar ben ik tot een beste vrind.

En wie de meisjes ook veracht,
Heeft 't nimmer goed bekeken,
Want iederéén, van wat geslacht,
Heeft volop zijn gebreken,
En weegt men alles regt en goed,
Dan voelt men wie men prijzen moet.

Maar wie haar ook zijn' lof ontzegt, -
   Gewis als ijs van binnen, -
Wat raakt mij dat, ik blijf ze opregt
   Met hart en ziel beminnen,
En let niet wat een vitter praat',
Op ieder woord en elke daad.

'k Schat ze allen, waar heur wieg mogt staan,
   Die 't Goede en Schoon vereeren,
En trok haar 't lot geen purper aan,
   De Deugd huist in geen kleêren;
Doch mag ik kiezen uit dat tal,
Dan schat ik Laura bovenal.

Ik wensch aan allen, wie ze zijn,
   Des Hemels besten zegen,
Een ziel steeds blank, een hart steeds rein,
   En bloemen op haar wegen;
Geen enkle sluit ik uit, ô neen!
Maar 'k wensch toch Laura meer dan een'.

'k Wensch allen, eer haar schoon verschiet,
Een' minnaar naar verlangen,
Die met zijn hand haar 't hart ook biedt
En trouw haar aan blijft hangen;
Maar Laura, die ik vurig min,
Hang' slechts mij aan met ziel en zin.

Want wat haar streelt, dat is mij lief,
Dat is mijn grootst verlangen
En leed doet mij de minste grief
Die soms haar borst mogt prangen,
En wat zij biedt, of wat zij doet,
Dat is mij alles schoon en goed.

Want als we ons soms, bij spijs en wijn,
Met meisje en knaap vermaken,
Dan streelt 't mij als 'k op 't lipsatijn
Van elk een' kus mag smaken;
Maar als mijn mond haar' mond ontmoet,
Dan is mij 't kusje dubbel zoet.

Of als wij, in zoo'n blijden stond,
   Op Vaderlandsche wijzen,
En Neêrlands Vorst, en Neêrlands Grond,
   In ronde zangen prijzen,
Dan klinken me alle stemmen schoon,
Maar 't liefst toch klinkt mij Laura's toon.

Of als de lieve Lente zweeft,
   En alles schijnt herboren,
En Vriendschap mij een roosje geeft,
   Dan voel ik soms den doren;
Maar als mij Laura 't roosje biedt,
Dan voel ik, dan den doren niet.

Of als mij soms de rampspoed kweld'
   En 'k troost zocht bij vriendinnen,
Dan heeft me elk woord de vreugd' hersteld,
   Dat tot mij sprak van binnen;
Maar als het lieve Laura deed,
Vervlogen was mijn ziele-leed.

Ja, wat zij heeft, of wat zij doet,
Dat schijnt ook mij te raken,
't Is alles schoon, en alles goed,
Bij haar-slechts zóó te smaken;
Slechts iets nog wensch ik mij daarbij:
‘ô! Dacht ze ook even zoo van mij.’

W. DE KROES.

GORINCHEM.

De Vriend van den Arme.
Geschiedkundig Verhaal.

't **I**s avond: een nevel verduistert de maan:
Een sombere doodskar treedt statig daar aan.
Geen waschlicht verspreidt er zijn glansen om heen:
Men ziet er geen' praalstoet, noch hoort er geween.

't Is 't lijk van een' Arme; geen vriend volgt het lijk:
Er bommelt geen domklok, der rouwe ten blijk:
God dank! ik bedrieg me: hij heeft toch een' vrind,
Die hem in den dood, als in 't leven bemint.

Verteederend schouwspel! daar volgt hij bedrukt,
Zijn hoofd hangt zoo kwijnend ter aarde gebukt;
Ook minde hem de Arme, als een rijke zijn kroost:
Hij was hem tot vreugde en zijn eenige troost.

Verteederend schouwspel! daar volgt hij bedrukt,
Zijn hoofd hangt zoo kwijnend ter aarde gebukt;
De smart in het oog, dwaalt hij, huilende, rond;
En, hemel! die Vriend is... zijn dierbare HOND.

Ja, dierbaar, dat was hij, dat was hij voorwaar;
Niets scheidde 't nooddruftig, 't gelukkige paar;
Te zamen nu min, dan meer karig bedeeld,
Vertoonde het Vriendschaps aandoenlijk beeld.

‘Verkoop mij dit dier, u tot last in uw leed,
Wat deelt gij met hem een' gebedelden beet?’
Vroeg eenmaal een rijke aan den beedlenden man -
‘Verkoopen!’ was 't antwoord: ‘wie minde mij dan?’

Daar nadert men 't kerkhof en 't wachtende graf,
En werpt er het lijk, met verhaasting, in af.
De huilende hond springt in de opene groef,
En krabt op de kist, en hij staroogt zoo droef!

En, zuchtende, tuurt hij de grafmaker na,
En denkt aan zijn vriend; hem ontvalt zijne spâ.
't Werdt laat, en hij blijft aan het schouwspel geboeid,
Zijn wangen verbleeken, met tranen besproeid.

En ijlings verneemt hij een aaklig gegil,
't Versterft in een zucht - en is alles nu stil.
Hij bukt in den graf-kuil, bij 't maanlicht, ter neêr:
Den hond wil hij wekken: de vriend was niet meer.

Daar stort hij, verwonnen van bittere smart:
De Vriendschap streelt meestal den armen het hart.
Rust, Edele Vrienden! rust zamengepaard!
Hij zegt, en dekt de edele Vrienden met aard'.

Hij snelt naar zijn Damon, met boezem geklop.
Zij rigten wat zoden bij 't grafplekjen op.
Vaak zitten ze er ver van des werelds gewoel,
En storten een' zaligen traan van gevoel.

P.J.M. VAN DUYSE.

DENDERMONDE.

Lied om Regen.

(*Naar het Hoogduitsch.*)

MILDE regen, ô, daal neder!
Drenk het loover, laaf het kruid;
Geef Natuur het leven weder:
Smachtend blaast zij d'adem uit.
Zie, de rozen welken,
Knop noch bloem is rood;
De onontloken kelken
Dorren geel en dood.

't Oeverbloempje staat te bleeken,
't Hangt met kroon en stengel neêr;
De uitgedampte, leêge beken
Lekken 't nu den voet niet meer.

't Veld is naakt getogen,
't Gras zijn kleuren kwijt;
't Ligt tot hooi te droogen,
Eer de seis het snijdt.

In 't verschrompeld loof der boomen
Zit de vogel, stil en stom;
Uit het drabbig nat der stroomen
Snakt de visch naar laafnis om.
't Rundvee slaat aan 't loeijen
Op 't gespleten land;
't Wormpje ligt te schroeijen
In het gloeijend zand.

ô, Daal neder, lieve regen!
De aarde schreit u hijgende aan!
Redt den oogst, des landmans zegen,
Help zijn vruchten, laaf zijn graan.
Tooi de bloem met verwen,
Drenk geboomte en vliet;
Laat het vee niet sterven,
En het wormpje niet.

Maar gij toeft... vertoef niet langer!
Gij kunt redden, gij-alleen.
't Wordt bij elken polslag banger,
Doodscher, bleeker... toef niet, neen!
Geef de naakte gronden
Dos en deksel weêr...
Zoo mijn tranen 't konden,
ô Zij vloeiden neêr.

H. TOLLENS, Cz.

ROTTERDAM.

De Gewonde.

't **W**AS zomerdag; het zonnevuur
Verschroeide bloem en kruid;
En Lize koos de koelste plek
In 't bosch, tot rusten, uit.

Maar naauwlijks luikt zij de oogjes digt
En sluimert zoet en zacht,
Of zie, een nijvrig bijtje naakt
En houdt om haar de wacht.

Al gonzend zwerft het ginds en her,
Of 't nergens ruste vond,
En daalt - en steekt - en stort zijn gif
Op Lize's rozenmond.

Naauw' treft zijn angel 't purperrood,
Of, Lize ontwaakt met een
En ijlt, als met gewiekten voet,
Naar haren Damon heên.

‘Ach lieve Damon!’ kermt zij luid,
‘Mijn beste! ik ben gewond;
Een wreede bij, terwijl ik sliep,
Stak fel mij op den mond!’

‘Geen nood,’ riep Damon, ‘lieve meid!
't Zal wis geen doodwond zijn!...’
En gaf, tot balsem voor de smart,
Ze een kusje op 't lipsatijn.

‘Vergeef,’ zei Damon, ‘'t schuldloos dier;
't Heeft weinig u misdaan;
Het zag u, lieve Lize! slechts
Voor 't schoonste Roosjen aan!’

A.J. TEN HAGEN, Jz.

GORINCHEM.

Afscheid.

BLIJFT de staamlende ouderdom,
Op zijn wandelstaf gebogen,
By beklemden adem stom,
't Spieglend traantjen stort uit de oogen,
En, voor d'eertijds schellen zang,
Spreekt de nat-gegrubte wang.

Dus is 't dat de Grijzaart u,
Lieve Vriend, al stromplend nadert;
Van zich-zelf en 't daglicht schuw,
En het wagglend hoofd ontbladerd,
Zijgt hy met zijn laatsten groet
Zwijgend neder aan uw voet.

Zwijgend, ja, maar diep geroerd,
Neemt hy afscheid van zijn vrinden,
Daar de stroom hem henen voert
Om in 't duister weg te zwinden.
Neem gy tot herinn'ringspand
't Laatste drukjen van zijn hand!

't Laatste drukjen op dit blad!
't Heeft zijn naam zich niet te schamen:
Wareldvloek en lasterklad
Loopen by dien naam te samen,
Die hy beide, laat en vroeg,
Met den moed eens Christens droeg.

BILDERDIJK.

1827.

Aan eenen Vriend.

..... □*δομαι Φ*□*λοις* □*γαθοις.*
Memor. Lib. I. Gap. VI - 14.

MIJN Vriend! noch lacht de Zomer,
Des levens ons zoo blij!
Nog vlieden de uúrtjes zachtjes
En zalig ons voorbij.

Nog bloeit de lieve Lente,
Die aller zinnen streelt,
En kweekt ons menig roosje,
Dat weinig doornen teelt.

Nog gloeit de morgenkimme
Van goud en purperrood,
En doet ons dankend juichen:
'ô God! wat zijt gij groot.'

Nog vullen purpren druiven
Den beker tot den rand,
Die helder steeds blijft klinken,
Voor Vorst en Vaderland.

Nog lonkt en lacht ons de avond,
Die reine wellust biedt,
Als Cats en Poot en Tollens
Ons streelen door hun Lied.

Soms zet de lieve Muze
Ons hart dan óók in gloed,
Het bloempje aan Deugd geheiligd
Bloeit... ook aan Pindus' *voet.*

Mijn Vriend! die uurtjes snellen,
En wij, wij snellen meê,
Door 's levens wondre vloeden,
Naar een' ons vreemde reê.

Mijn Vriend! noch slechts een poosje
Dan dekt ons 's aardrijks schoot,
En nooit streelt ons dan weder
Het lieflijk morgenrood!

Daarom, mijn Vriend! genoten
Wat heden 't Lot ons schenkt,
Ligt dat reeds Lachesis dra
In Carons bootje ons wenkt;

Daarom geen uur verloren,
Waarin 't genot ons boeit,
En blij geplukt het roosje,
Dat eens, en eens slechts, bloeit.

Daarom meer vastgestrengeld
Den band, die ons omsluit,
Opdat de schaar der Parken
Daarop worde afgestuit.

Laat ons zoo zaam genieten
Der heilge Vriendschap trouw,
Maar nooit de spreuk vergeten:
‘Wacht u voor naberouw!’

J.F. VAN GOETHEM.

In het Album van eene jeugdige Vriendin.

‘Reeds vergrijsd zijn mij de slapen,
Glad en kaal is reeds mijn schedel,
Ver is mijne jeugd vervlogen,
Heel verouderd zijn mjn tanden;
En om 't levenszoet te smaken
Laat de tijd mij weinig over.
Daarom treur ik onophoudlijk,
Huivrig voor 't verblijf der schimmen.’

J.H. HOEUFFT, *vert. van Anakreon.*

'k **L**AAT Anakreon zoo praten:
Ook voor mij is wel de Amandel
Reeds bedekt met grijzen bloesem;
En mijn Uurglas haast verloopen;
En de Roos der vreugd - ontbladerd -
Met een' nevel overtogen;

En de rustelooze Vlinder
Reeds gereed, zijn vlies te ontvlugten!
Maar zoo lang ik kan genieten,
Liefde en Vriendschap kan gevoelen,
En bij geurge mirteloover,
Al 't genootne blij herdenken,
En mijn vrienden en vriendinnen,
Bij mijn zwakheên en gebreken,
Nog mijn grijsheid niet versmaden,
Maar mij 't lieve Bloempje gunnen,
Dat beveiligt voor Vergeten!...
Waarom zou ik dan reeds treuren? -
Help mij dus, beminlijk meisje!
Zoo lang nog mijn lampje flikkert
Ook dat zoet gevoel behouden!

J. VAN WALRÉ.

HAARLEM, 1827.

Aan mijne Lier.

GIJ blijft heilig aan mijn harte,
Nooit volprezen Lier!
Troosteres in ramp en smarte,
Mij zoo waard en dier!

'k Werd zoo vaak in tegenheden,
Reine vreugde ontwaar,
Als mijn vingers zachtkens gleden
Langs uw gulden snaar.

Als ik in een mirtpriëeltje,
In een' avondstond,
En in de armen van mijn N... tje,
Ook u wedervond;

Als ik dan in 't loof der boomen,
   't Windje ruischen hoor,
En me in zoete tooverdroomen
   Wellustvol verloor;

Als ik dan door liefde omvangen,
   Zacht uw snaren druk....
Wie waardeert dan mijn gezangen,...
   En mijn aardsch geluk?

Neen, gij moet mij nooit begeven,
   Speeltuig van mijn hand!
'k Hang u nimmer in mijn leven,
   Rustig aan den wand.

't Reinst gevoel ontlokke u klanken,
   Aan de *Deugd* gewijd:
Vrij mag dan mijn hart u danken,
   Na den felsten strijd.

Onschuld zij u aanbevolen,
   Als haar 't onheil naakt;
Schets haar 't vreeslijk ommedolen,
   Door geen deugd bewaakt.

Laat de *Liefde* u steeds bekoren,
Zijt haar schild in 't stof;
Laat haar immer klanken hooren,
Tot hare eere en lof.

Dan, dan blijft gij aan mijn harte,
Altijd even dier:
En mijn troost in ramp en smarte,
Nooit volprezen Lier!

E.L. GLINDERMAN.

UTRECHT.

Jupiter en Minos.
Fabel.

(*Naar het Fransch van* Florian.)

MIJN zoon, dus liet Jupijn zich eens tot Minos hooren,
Gij, die tot Regter over 't menschdom zijt verkoren,
Zeg mij: waarom van 't aardsch geslacht,
Dat voor uw regtbank word gebragt,
Ik steeds zoovelen zie naar Pluto's rijk gezonden,
Dat naauwelijks voor hen daar plaats meer wordt gevonden.
Wie is 't toch, die de Deugd zoo looze strikken spreidt,
En 't zwakke menschdom steeds ten wis verderf geleidt?
't Is de Eigenbaat misschien, met haar bedrieglijk wezen,
Die 't menschelijk geslacht zoo fijn weet te belezen?
Neen, Vader, denk dat niet. 't Is de Eigenbaat niet, neen!
Wie mag het dan wel zijn? - De Ledigheid - alleen.

A.J. VAN DER AA.

ANTWERPEN.

Bij het Graf eens Ongelukkigen.

Zoo heeft het grimmig Lot op u dan uitgewoed,
Zoo schut u de arm des Doods voor 's levens wreede slagen,
't U hatend menschdom kan u hier niet meer belagen:
Geen stoornis lijdt uw rust van 's werelds euvelmoed.

Uw leven was een web van duurzaam ongeluk,
Door 't Schikgodinnendom met wrevle hand gesponnen,
't Was onder boos gestarnt', vol dreigend wee, begonnen,
Uw kindschheid was verdriet, uw wasdom kromp in druk.

In jaren tijds had zoo veel duisters niet bedekt
De beide lichten, die door 't ruim der heemlen drijven,
Dan toen in 's levens rol men uw geboort' deed schrijven,
't Scheen de aard' werd tot de komst des jongsten stonds gewekt.

Voor u rees, elken dag, de zon in bloedig rood,
En aan de kimmen hing een dikke wolk van zorgen,
Geen blijde middag volgde op zoo een' droeven morgen,
Geen nacht van troost, daar schuw de slaap uw sponde ontvlood.

Wat hadt gij, onheils kind, het menschdom toch gedaan,
Dat alles u bedroog in hoop en in verwachting?
Ach! gij hadt hooger doel dan bloote plichtbetrachting,
Begluurd, miskend, bespot, bleeft gij verlaten staan.

Gij stierft in kommer... GRIJP leeft weeldrig, ongestoord,
Hij wist, wat voordeel 't is, slechts voor zich-zelv' te leven:
Nu werd hem gunst bij gunst, ambt, titel, goud gegeven,
Den zwever rukt men neêr, den kruiper helpt men voort.

't Bedwang van zulk een' loop geen' Vorst zelfs mooglijk is,
Al wilde alle aardsche magt met gunst u overschijnen,
't Lot dwong er tusschen met zijn zwarte wolkgordijnen,
Rampzaalgen hongren dood, zelfs aan des Konings disch.

De Dwaas, zoon van 't Geluk, grijpt slijk, 't verkeert in goud,
En 't goud van u wordt min dan koper in uw handen;
Een Zot bezaait verkeerd naar domme gis zijn landen,
Hem helpen zon en maan, de bouw is hem vertrouwd

Ach! zoo gij beter lot nog in de toekomst wacht,
Een hooger hand moest dan uw fiere ziel verneêren,
Of 't menschdom doen het hoofd van ondren opwaarts keeren,
Dan reikt de glimworm aan het hemelsche geslacht.

C. LOOTS.

1829.

Lied op den Wijn.

(*Naar het Hoogduitsch.*)

VOORWAAR, men mag der dranken vorst hem roemen,
Des edlen wingerds zoon!
Alle andre mag men onderdanen noemen,
Hoe ook hun trots hem hoon'.

Het *water* is, waar hij als vorst mag spreken,
Een armen boer gelijk:
Men geeft, als dien, ofschoon 't de druif moet kweeken,
Het van verachting blijk.

Het plompe *bier*, hoe 't ook in 't glas moog pralen
En 's vorsten plaats vervang',
Het stijgt, met hen, die zich daarop onthalen,
Niet boven burgerrang.

De *thee* is van de klasse der geleerden.
De stumper, bleek en naar,
Slacht de op zwart zaad gezette hoogvereerden
Van der Poëten schaar.

Heer *koffij*, vaak in geestelijk geleide,
Is ook een dames-vrind:
'k Ben jegens hem, uit achting voor die beide,
Tot smalen ongezind.

Hij poogt den Wijn niet van den troon te dringen,
Gelijk der Britten *pons;*
Noopt deze 't hart tot onnadenkend zingen,
Nooit klink' haar lof bij ons!

Neen, niet bij haar kan men zich zalig wanen,
Die ons de tonge schroeit:
Ze erlangt haar zoet van 't riet, door 's Negers tranen
En bloedig zweet besproeid.

Bisschop en *kardinaal* zijn haar verwanten,
Met *rum* en *advocaat*,
Die gif, voor artsenij, in de aders planten,
Den edlen Wijn ten smaad.

't Zijn bastaards, vuil en vuig gebroed te noemen
Van dampig kolenvuur.
De Wijn is telg der Zon; hij slechts mag roemen:
Ik ben uw zoon, Natuur!

Zij heeft haar' lieveling gekroond tot Koning,
Met eigen, achtbre hand;
Zij bragt, door hem, de vreugde in elke woning,
En vlocht den broederband.

Heil dan den vorst, die dorstigen wil laven
En zoo veel leeds verzacht!
Hem danken wij de koninklijke gaven:
Gezondheid, Moed en Kracht.

IJ.

A.

Gesprek
Tusschen den Dauphin, *Vader van* Louis XVI, *en Dokter* Quesnoy.(*)

(*Naar het Fransch.*)

DE DAUPHIN.
't **R**EGEREN, dunkt mij, is een zware taak te heeten.

DE DOKTER.
Hoe zoo, uw Hoogheid?

(*) 't Is bekend, dat Lodewijk XV veel van Dokter Quesnoy hield, hem zijn' Denker (*penseur*) noemde, en hem drie Viooltjes (*pensées*) tot zijn Wapen gaf.

DE DAUPHIN.

Wel, als 't U eens was gezet
Hier Vorst te zijn, mag ik dan weten,
Wat deedt ge?

DE DOKTER.

IK? niets.

DE DAUPHHIN.

En wie regeerde dan?

DE DOKTER.

De Wet.

J. VAN WALRÉ.

HAARLEM.

Op een jong Knaapje.

GIJ, wien de blos der onschuld dekt,
Lieftallig kind, dat, onbevlekt
Van hart,
De smart
Niet kent van de aard',
Uw leeftijd is benijdens waard.

Geen kommer wekt, mijn dierbre knaap,
U 's morgens vroeg, noch stoort uw' slaap.
Neen! blij,
En vrij
Van zorg en leed
Zijt ge altijd voor de vreugd' gereed.

Ge ontfronst het hoofd door uwen lach,
Desgenen, die zulks niet vermag;
Uw jeugd
Verheugt;
Uw vrolyk oog
Verkwikt hem, die voor 't Noodlot boog.

Speel, kind, zoo lang u 't God vergunt,
Speel schuldloos voort zoo lang ge kunt:
Want weet:
Het leed
Verrast eens wis
De vreugd', die u thans eigen is.

En éénmaal, zoo die tijd genaakt,
Waarin men ligt zich-zelv' verzaakt,
Dan groei,
En bloei
En word een man,
Op wien men zich verlaten kan.

Wees daarom leerzaam in uw jeugd,
Paar aan een vaste ziel de Deugd.
Zoo tart'
Uw hart
Den tegenspoed,
Dien ge op uw' verdren weg ontmoet.

Maak u reeds vroeg gemeen met God;
Zoowel in rampspoed, als genot
Blijv' Hij
U bij.
Word zóó, naar 'k wensch,
Een (zoo 't bestaat) gelukkig mensch.

L.E. KROON.

AMSTERDAM.

Avondwandeling.
Aan Mina.

ZIE, Mina, 't lieflijk avondrood
Verguldt de purperroode kimmen;
Het zonlicht duikt in Thetis' schoot,
En Luna gaat haar kar beklimmen.
Kom, Mina! kom, de stad ontsneld,
De ruime lucht op 't open veld
Doet ons verkwikkend adem halen;
Daar buiten noodigt ons Natuur
Om in haar Tempe's rond te dwalen,
In 't ziel-verteedrend avonduur.

Kom, Mina! 't stads-gewoel ontvlugt,
't Moge ons des daags ondraaglijk kwellen;
ô Kom - hoe zoel is 't in de lucht -
Wil mij naar 't rustig land verzellen:
Dáár toch ontboezemt zich 't gemoed,
Dat, wat al kommer het ook voed',
De zorgen voor een poos laat varen.
Natuur-zelf maakt ons wel te moe;
Wat ons ook 't harte moog bezwaren,
Dáár ademt ons de zielrust toe.

Zie om u heên, wat grootsche pracht
Vertoont Natuur hier allerwegen;
Wat zijn die kleuren schoon en zacht;
Hoe zweeft hier balsemgeur ons tegen.
Het murmlend kabblen van den vliet,
Die langs de bloemrijke oevers schiet,
Waarin het speelziek vischje spartelt,
De koelte langs het veld verspreid,
Waarop het rundvee vrolijk dartelt,
Eer 't zich, verzadigd, nedervleit.

Wat maakt dat *al* een schoon geheel!
Met wellust slaan we in 't rond onze oogen,
't Hart, voelt bij dit natuur-tafreel,
Zich onuitdrukbaar, diep bewogen.
De koelte na den middaggloed
Werkt zoo weldadig op 't gemoed,
't Herkent daarin den Hemelvader,
Die, in den stillen avondstond,
Uit onuitputbre zegenader,
Verkwikking aan zijn schepslen zond.

Zie 't Plantenrijk, dat schier verschroeid
Was door de heete zonnestralen,
Door milden zomerdauw besproeid,
Zal 't weêr in vollen luister pralen.
De half-ontsloten bloesemknop
Slorpt gretig al die parels op,
In vollen bloei ziet haar de Morgen. -
Zoo drukt ook ons soms de onspoed neêr,
Maar 's Hemels gunst verdrijft de zorgen,
En sterkt, als vruchtbre dauw, ons weêr.

De dag vervloog, en alles hijgt
Naar rust na 't moeitevolle slaven,
Maar hoor, hoe toon bij toon nog stijgt,
Aan 't blij gevoel ontlokt, naar boven!
Hoe streelt het lied van 't voglen-koor
Hier onder 't lommer ons gehoor;
Ook wij - wij willen de Almagt prijzen:
Eer ons omgeeft de zwarte nacht,
Verheffe ons lied de gunstbewijzen,
Op nieuw deez' dag ons aangebragt.

Wat is het buiten ons toch wel,
Hoe zalig zijn deze oogenblikken!
Al brandt de middagzon soms fel,
Wij mogen 's avonds ons verkwikken. -
Dan suist het koeltjen om ons heen,
Dan heerscht er stilte en rust - alleen
Vervangt de plaats van 't bezig woelen:
Dan vindt de mensch zich-zelven weêr:
Natuur verhoogt ons zielsgevoelen,
En voert ons op naar hooger sfeer.

Ja, als ik aan uw zijde ga,
ô Dierbre, die ik steeds zal minnen,
En dan den blik rondom mij sla,
Verdwijnt al 't aardsche voor mijn zinnen:
Dan denk ik aan het stof niet meer;
Dan zweeft mijn geest naar 't starrenheer,
Waar 't aardsche juk wordt opgeheven:
Zijn we ook gescheiden hier beneên,
Na d'avond van ons sterflijk leven
Loopt ginds ons pad toch weêr ineen.

Zie, hier omgeeft ons, waar we ook gaan,
Een treurig, somber schemer-duister,
Maar, dat wij 't oog ten Hemel slaan,
Dáár blinkt een onverdoofbre luister;
De starrenwereld, die daar praalt,
Met vonklend licht ons pad bestraalt,
Bevat de ons eens bestemde woning;
Na 't zwerven langs dees jammerkust
Vindt daar 't getrouwe hart belooning,
Dat onbeloond hier ging ter rust.

Ras vliegt de levensdag voorbij,
En de avond is er, eer wij 't denken;
Wat dan ook hier ons smartlijk zij,
't Moet nimmer onze Zielsrust krenken.
Brandt 's levens zon ons fel op 't hoofd,
Hoe schielijk wordt haar' gloed gedoofd....
En daalt zij in het westen neder,
Dan, Mina! na een' korten nacht,
Vereent ons blijder morgen weder,
Waarop ons 's Hemels vreugde wacht.

L. STRUIJK.

ROTTERDAM.

Klagt.

'k **H**OORDE laatst, in gindsche dalen,
Eenen herder, jong en schoon,
Op een' teêren, droeven toon,
Zijne smart aldus verhalen
Aan der Rots- en Bergen-zoon:(*)

‘Meisje, dat weleer mij streelde,
Dat weleer mij weêrmin bood
Dat mij koesterde in uw schoot,
Dat mij minde in reine weelde,
Zeg, waarom ge mij verstoot?

(*) De Echo. Zie BILDERDIJK: *Ossians Gezangen.*

Neen, thans hoort de ontrouwe Fillis
Mijne droeve klagten niet,
Neen, zij spot met mijn verdriet
Ginds in 't boschje, bij Itillis,
Die zij nu haar gunsten biedt.

Eens heb ik 't Geluk genoten....
't Is verstoven voor den wind:
Eens werd ik door haar bemind,
Doch ik werd door haar verstoten,
Daar ik nu geen' rust meer vind.

Meisje, dat weleer mij streelde,
Dat weleer mij weêrmin bood,
Waarom, zoo dit u verdroot,
Waarom niet zoo 't u verveelde
Mij geofferd aan den Dood?

Maar, wat baat mij al mijn weenen,
Daar mijn klagt niet wordt gehoord?
Niemand geeft me een troostend woord,
Ach, mijn dagen kwijnen henen
En ik leve in droefheid voort.

Herders, och vertrouwt de Schoonen,
Och vertrouwt ze nimmer weêr,
Allen minnen even teer:
Meent gij, dat ze u liefde toonen?
Neen, 't is valscheid en niets meer!’

'k Hoorde hem, in gindsche dalen,
Door der rotsen oudsten zoon,
Dit zijn treurig lied herhalen
Op een teêren, droeven toon.

A.J. DOORNAERT, Jz.

KORTRIJK.

Pygmalion.

VLOEIT, mijn tranen! geeft mijn' boezem
Lucht, door weemoedvolle troost;
Ach ik voel 't, mijn levensbloesem
Kwijnt, door zonnegloed geroost;
Stormen slaan zijn kruin te mortel,
Wormen knagen aan zijn' wortel,
En de plant, van zorg beroofd,
Beurt vergeefs het schuddend hoofd
Om den kweeker hulp te smeeken;
Tranen vloeit, ja vloeit met beken
En verkwikt de teedre plant,
Eer zij neêrstort in het zand,
Voor den jammerstorm bezweken. -

Goôn, ik vraag geene uitkomst af,
Die mij 't harte doe verblijden;
(Zij verbeidt me alleen in 't graf)
Maar verademing van 't lijden,
Maar alleen een kalm gemoed,
Bij den digten drang der plagen,
Die mij 't leven torschen doet,
(Ach voor mij zoo zwaar te dragen!)
't Leven, dat, met jonglingskracht,
Klopt in polsen, hart en aadren,
En de stormen wreed belacht,
Die zich om mijn kruin vergaadren.

ô, Wie 't leven ooit genoot,
't Lot ontzeide mij 't genieten!
't Eerste viendlijk morgenrood
Zag weldra zijn' blos verschieten;
En een donker voorgevoel
Deed, bij 't lustig vreugdgewoel,
Vaak mijn kindertranen vlieten; -
Maar, ô Goôn! de wreedste smart,
Door geen schepsel ooit geleden,

Als mij knaagt en wroet in 't hart,
En verstand bestookt en reden,
Die de Dood of Razernij,
Kent als eenigste artsenij,
Had mijn jeugd, in zwarte droomen,
Nimmer, nimmer durven schroomen.

Waartoe 't ligt ontvlamd gemoed
Zulk eene aandrift ingedreven?
Als een vuurstroom schijnt mij 't bloed
Door mijne aadren rond te zweven;
Togten, door dien gloed gekweekt',
Slaan als vlammen wild naar buiten,
Die zoo vast haar prooi omsluiten
Tot ze meê in gloed ontsteekt,
En ze omkronklen, wild en woest,
Of ze in asch verteeren moest!

Maar slechts vuur, met vuur vereenigd,
Heft zich vlammend naar omhoog; -
Marmer slechts wordt niet gelenigd,
Welk een gloed het koestren moog'.

Zie ik breid mijne armen open,
   Zink aan 't hart met luid geween,
Waar 'k mijn Zaligheid dorst hopen,
   En.... omhels een borst van steen!
Ach, wat droomt gij, dwaze vrinden,
   Even koud van hart als geest,
   Die in 's Kunstnaars Ziel niet leest, -
En beklaagt den diep verblinden,
   Die voor 't maaksel van zijn hand
   In onbluschbre liefde brandt!

Ja, van hooger geest gedreven,
   En door 't Ideaal verrast,
Dat me in lichtglans blijft omzweven,
   Greep mijn hand den beitel vast,
En het marmer stond te beven
   Waar mijn hamerslag op klonk,
   Dat in brokkels 't hulsel zonk,
Waarmeê 't beeld nog was omgeven,
   Dat mij toeloeg in den steen; -
   'k Drong door iedren weêrstand heên,
Liefde en godlijk Kunstvermogen

Dreef den beitel in mijn vuist....
't Marmren dekkleed lag vergruisd,
En voor mijn verbijsterde oogen,
Als of 't leven uit den hoogen
't Marmer ingeädemd waar',
Stond de Zielsgeliefde daar!....
Rillend van mijne eigen schepping,
Zonk de beitel uit mijn hand....
Maar, bemoedigd door de stralen,
Die haar blik op mij liet dalen,
Door vervoering overmand,
Waagde ik, in het zoetst verrukken,
Haar aan 't kloppend hart te drukken,
En de liefdevolle borst,
Brandend van onleschbren dorst,
Zonk op 't ongevoelig marmer,
Yskoud joeg die borst niet warmer
Dan het hart dat mij verstiet....
En begoochling zonk in 't niet!

Of wat wilt ge? Door 't vertellen
Van een fabel aan 't gemeen,

(Bot als ongevormde steen)
Mij van Eerzucht 't hart doen zwellen?
Alsof 't vuur, dat mij verteert,
Door uw lofspraak moest vermeêrd?
Ach, laat af, een vlam te voeden,
Die mij diep rampzalig maakt!
Welk een hartstogt andren blaakt,
Hij verwisselt als de vloeden.
Maar de Kunstnaar, door 't gevoel
Tot een hooger spheer verheven,
Eens aan 't vlijmend wee ten doel,
Wacht geen heil meer van dit leven!
De aandrift, die zijn borst doorgloeit,
Waar hij alles door verovert,
('t Zij zijn stift of beitel toovert)
't Sterflijk kroost aan 't Godlijk' boeit,
En Natuur doet onderhalen,
Voor zijn schittrende Idealen,
's Afgronds diepsten nacht doordringt,
Aan 't Elysiun ontwringt
't Diepste geheim van zijne holen,
Achter gruwbren Styx verscholen -

Of, met meer dan arendsvlugt
Wiekenklappend door de lucht,
Ongeschapen Godenluister
Neêrplengt op het aardsche duister,
Alles meerdert slechts de smart
Van het altoos brandend hart;
Tot de dood hem, na 't volbrengen,
Koelen dauw op 't hoofd zal sprengen.

ô, Benijd zijn vlugt hem niet,
Waar de menigte op blijft staren,
(En verzinkt in eigen niet)
Als hij, schittrend opgevaren,
D'Oppervorst der Goden maalt,
Van den bliksemgloed omstraalt,
Daar voor d'opslag van zijne oogen,
't Kronklen van zijn wenkbraauwbogen,
Heel de Olympus schokt en beeft -
De aanblik van der Goden Vader,
Brandt hem in de gloeijende ader,
Wien hij, siddrend voor zijn Godheid, strafloos niet verdragen heeft.

En die geestdrift deelt zich mede,
Elke neiging van zijn hart;
Daarom vliedt me altoos de Vrede,
En verzelt mij steeds de Smart;
Maar een smart, ô stervelingen!
Als tot u niet door kan dringen,
Log als 't stof dat u omhult,
Zalig, zoo ge uw taak vervult!
ô Gelukkig plantenleven!
Naauw van d'aardklomp opgebeurd,
Door een lichtstraal soms gekleurd
Uit des Kunstnaars ziel gedreven;
Even als met trotscher gloed
Zich de bloemen 't hoofd omkransen,
Wen van gloeijende uchtendtransen
't Wereldoog de schepping groet.

Maar het Noodlot heeft gesproken!
Zijn wij 't offer van een vlam,
Die uit hooger oorsprong nam!
Tranen, vruchtloos losgebroken,
Stremt! gij dooft de vuurvlam niet,

Die door hart en aders schiet,
En eerst daar niet meer zal gloeijen,
Waar, aan gindsche verre kust,
Lethe's donkre golven vloeijen,
En zich 's levens fakkel bluscht.

A. BEELOO.

MEDEMBLIK.

Apollo en Dafné.

(*Naar* VLÖETY.)

APOL, gelijk wij Dichters allen,
Mogt meisjes zeer,
En zag een reis met welgevallen
Op DAFNÉ neêr.

Schoorvoetende kwam hij haar tegen
Met klagt en zucht;
Maar zij, met zulk een zaak verlegen,
Nam ras de vlugt.

En hij, zoo als ze ligt vermoed had,
Haar achter op....
Doch ziet, een beekje stuit het voetpad
En haar' galop.

Zij roept: (hoe dwaas!) ‘wilt U erbarmen,
Help mij, *Jupijn!*’
En 't is of de opgeheven armen,
Reeds takken zijn.

Uit hand en hoofd, uit oor en oogen,
Spruit twijg en blad;
Wat schoon is wordt met schors omtogen,
Al wat ze had.

't Rap voetje hechtte zich intusschen
Vast in den grond,
En liet APOL een' lauwer kusschen,
Die hevig stond.

De stumpert zit en zucht, en plukt zich
Een twijgenpaar,
En bindt dit in een' krans, en drukt zich
Dien op het haar.

Dien draagt nu nog bij spel en dansen
Hij niet alleen....
Er loopen duizend om die kransen
Naar DAPNÉ heen.

Elk Dichter wil zijn kruin laurieren,
   En plukt haar kaal,
Wie Krijgsman is, zijn' stormhoed sieren
   Met DAFNÉS praal.

De Kok-zelfs zit haar in de haren,
   Om hammenpronk:
En allen schenden en bescharen
   Wat ZEUS haar schonk.

Laat, lieve Meisjes, dus u raden,
   Leert uit mijn lied:
Dat, wie ge schuwen wilt of smaden,
   Ons DICHTERS niet.

J. BRESTER, Az.

AMSTERDAM.

Noot en Toon.

De TOONKUNST slechts doorziet het spoor Van 't Wonderoord, waarop wij staren.
KINKER.

GELIJK de Godheid eens de stof tot wezen riep,
Die, zich nog onbewust en niet ontwikkeld, sliep,
Totdat Zijn liefdrijke aâm de kracht tot groei en leven
Had aan de vatbre kiem als hooger doel gegeven,
Zoo ligt het schoon gewrocht, door 's kunstnaars brein geteeld,
In beeldspraak,* waar alleen zijn scheppingskracht in speelt,
Daar stil, bewustloos neêr, in ongekend vermogen,
Om 't fijn gevoelend hart te leiden naar den hoogen,

* Noten.

Doch dat door Toonen als ten leven opgewekt,
De groote waarde der onstoflijkheid ontdekt,
De ziel voert tot een sfeer, waar reine geesten weemlen,
En uit des werelds nacht het licht doet zien der Heemlen.

D.J. DEN BEER POORTUGAEL.

BREDA.

De Munstersche Vrede.

VANWAAR dat rein gevoel in 't hart,
Die heilige aandrift in onze aadren,
Wanneer de Vaderlandsche Bard
Den grooten strijd bezingt der Vaadren?
Wanneer hij Clioos krijgstrompet
Vol geestdrift aan de lippen zet,
En 't daverend rumoer doet in zijn' toonen schallen;
Wanneer zijn welbestierd penseel
't Afzigtelijke schriktooneel,
Waar broeders door de hand van broedermoorders vallen,
Als opdaagt uit den nacht van 't niet,
En 't bloedig weêr aan de oogen biedt.

Vanwaar bij zulk een jammerpoel
Tot in het diepst der ziel bewogen,
Dat rein, dat hoog gestemd gevoel,
Dat onzen geest houdt opgetogen?
Bewondren wij dien stalen moed,
Die, hoe de dood rondom hen woedt,
Gevaar en dood trotseert in 't stout, schoon heilloos, streven:
Verrukt ons Mavors' eerekrans,
Wiens schitterende tooverglans
Van 't roemrijk voorgeslacht bestraalt de laatste neven.
Of eeren we in dien strijd de kracht
Der albeheerschende overmagt?

Neen, moed, noch roem, noch heerschappij,
Kan zoo het Neêrlandsch hart bekoren,
Dat bij der menschen razernij
Het de inspraak der natuur zou smoren.
Neen, heilge dankbaarheid alleen
Doet bij de grootsche krijgstrofeên,
Op Hollands grond geplant, het nakroost nederknielen;
Dat dankbaar warm gevoel doordringt,

Wanneer de ontgloeide Dichter zingt
Van d'ouden oorlogsroem, meer dan zijn toon, hun zielen.
En dierbaar wordt aan 't hart een strijd,
Die 't lieve Vaderland bevrijdt.

In vreemde slavenboei gekneld,
Vertrapt door monnikslist en snoodheid,
Ten spot, ten prooi aan 't vuig geweld,
Verkocht aan ijdle vorstengrootheid,
Gehaat, gemarteld, en onteerd;
Zoo diep was Neêrlands volk verneerd,
Toen Karels wreede zoon 't medogenloos verdrukte;
Maar 't hief, hoe diep het nederboog,
Den lang gekromden nek omhoog,
En, daar 't den dwingeland den looden staf ontrukte,
Verwierf het door der Burgren bloed,
Het schoonst en onwaardeerbaarst goed.

In Munsters wal hing de eerekroon,
Die, bij het roemrijk zegevieren,

Het hoofd van Bato's dappren zoon,
Na tachtigjaargen strijd, zou sieren.
Dáár rees van uit den donkren schoot
Der rampen, 't heerlijk morgenrood
Van Neêrlands vrijheid op, in ongekenden luister;
De wereld zag het juichend aan;
Geen schooner dag was opgegaan,
Sinds 't heuglijk uur, toen, uit het middeleeuwsche duister,
Beschavings nieuw-ontstoken vonk
Weêr 't eerst den volken tegenblonk.

Daagde eens dat licht, in sombre pracht,
Gelijk een graauwe najaarsmorgen,
Die worstelt met den zwarten nacht,
Ten halven in zijn floers verborgen; -
Of als de maan, wanneer haar glans
Van d'onbewolkten hemeltrans
Een' bleeke scheemring spreidt op de ingesluimerde aarde;
Nu is 't een zomerzonnegloed,
Die elken nevel wijken doet,
Het veld met graan bedekt, versiert de bloemengaarde,

En door haar albezielend vuur
Den lofzang wekt van heel Natuur.

Ja, schoon Euroop, te lang verdrukt,
De schande-kluisters had verbroken,
Der Domheid blinddoek afgerukt
En 't hoofd weêr moedig opgestoken;
Door eeuwen dwangs verlamd, vermogt
Zij 't wankelende helgedrogt,
Waarvoor ze eens kruipen moest, niet ganschlijk neêr te ploffen;
Nog hield het zijnen zetel in,
En dreigde, met verwoeden zin,
Om 't menschdom, door zijn hand zoo diep en zwaar getroffen,
Eer 't onbetembaar op zou staan,
Op nieuw in ketenen te slaan.

Daar trad de Nederlandsche Maagd,
Ontworsteld aan de Spaansche dolken,
Hoe wreed gemarteld en belaagd,
Verjongd weêr in den rei der Volken;

De Leeuw ligt, hijgend, aan haar kniên;
De Krijgsgod komt haar hulde biên.
De Vrijheid kroont haar 't hoofd, en noemt haar Uitverkoren:
Dat ziet Euroop, ontwaakt, juicht toe,
En breekt de helsche teisterroe;
Een nieuwe Tijdkring is voor 't wereldrond geboren;
De domheid zuizelt magtloos neêr...
De mensch herkrijgt zijn waarde weer.

Ja, 't rijk der duisternis heeft uit,
Het wrokke en wroete nog vermetel,
't Maakt nimmer de aarde weêr ten buit;
De Vrijheid kiest een' vasten zetel;
Zwierf ze eeuwen lang als balling om;
Nu staat een schittrend heiligdom,
Eene eedle Priesterschaar bereid in Hollands dreven.
Daar vindt ze een bolwerk voor hare eer,
En strijkt in Englenglans er neêr,
En schenkt vandaar aan de aard' de vonk van geestlijk leven,
Die 's menschen ziel aan 't stof ontvoert,
En aan een hooger wereld snoert.

De Handel, zuchtende in de boei,
Door dwinglandij hem aangeklonken,
Herleeft in luistervollen bloei,
Nu juk en kluister nederzonken.
Hij sloopt, met onweêrstaanbre hand,
De scheidsmuur tusschen land en land,
En stort den zegen uit van welvaart en verlichting.
De ontvlamde zucht naar vordering
Drijft alles tot ontwikkeling,
En geeft d'ontwaakten geest een' meer verheven rigting,
Op 't door de Vrijheid bloeijend spoor,
Naar 't zielvereedlend Kunstenkoor.

Zoo werd het Munstersch Vreêverbond
Niet slechts een pand van hooge waarde,
't Palladium voor Neêrlands grond,
't Was ook een weldaad voor heel de aarde.
Staak dan, ô trotsche Brit en Gal!
Het hemeltergend lofgeschal,
Om vroeger heldenmoed, uw voorgeslacht, te roemen:
Schoon 't menig bloeijend Rijk verwon,

De naam van STUART of BOURBON
Bevlekt uw zegekroon, en doet een grootheid doemen,
Waarin de magt der dwinglandij
Haar steunsel vond en heerschappij.

ô Stemt veeleer met ons den zang
Voor de onvergetelijke helden,
Die, zegevierend op den dwang,
De Vrijheid in haar regt herstelden!
Stemt in, ô volken, dat uw lied
Hun welverdiende hulde bied';
Die wet, waarop gij bouwt, en die uw regt beveiligt:
Die zeedlijke orde en regelmaat,
In alle deelen van den Staat,
Die geest van liefde, die u zamenbindt en heiligt,
Dat helder-stralend zielelicht,
Aan Neêrland zijt gij 't al verpligt.

Hier vondt ge uw schild en beukelaar,
Zoo vaak de Heerschzucht u bedreigde;

En in het nijpen van 't gevaar
Uw zelfbestaan ten val reeds neigde.
Hier blonk DE RUITERS groote ziel,
Waarvoor het Luipaard, krachtloos, viel,
Toen 't u verzwelgen wilde: in blinden nijd ontsteken:
Hier staat, gelijk een vaste rots,
't Geweld der tirannij ten trots,
ORANJE altijd gereed, te redden en te wreeken,
Als de alverplettrende overmagt
Uw Grootheid rooft, uw Wet verkracht.

Hef aan - hef aan, gewijde Bard!
Bezing den oorlogsmoed der Vaadren.
Ontgloei, verhef, verruk ons hart,
Want vlekloos zijn hun lauwerblaadren.
Wel siddren we, als het moordtooneel
Ons aangrijnst door uw dichtpenseel,
En we in uw toon 't geluid des doodseins hooren galmen;
Maar, wijst ge ons aan het eind der baan
Het heerlijk loon dier heldendaân,
Maar, staren wij, verrukt, op MUNSTERS Vredepalmen,

Dan, knielend bij de krijgstrofeên,
Vervult ons Dankbaarheid-alleen.

Ja, wat verdwijn' van 't aardsche schoon,
Wat grootheid taan' na 't vlugtig blinken:
Wat Vorsten tuimlen van hun troon,
Wat Staten in het niet verzinken;
Zoo lang 't erkentelijk Heelal
Aan d'EERSTEN WILLEM denken zal,
Aan MAURITS' heldenzwaard, aan TROMPS en RUITERS kielen,
Zoo lang men Deugd en Regt bemint,
Verlichting nog vereerders vindt
En zucht naar Vrijheid blijft de volkeren bezielen,
Zoo lang hoort ook het wereldrond
Den lof van 't MUNSTERSCH VREÊVERBOND.

E.M. CALISCH.

ROTTERDAM.

Op Rozemond.

NOOIT vind ik Rozemond alleen;
Ze is in gezelschap steeds met vrouwen.
Hoe! zou zij dan mijn deugd mistrouwen,
En zulks uit voorzorg doen? Wel neen,
Haar oogmerk is zelfs hoog te roemen:
De Roos praalt immers schoonst bij needrige akkerbloemen!

LEDEGANK.

EECLOO.

De Begraafplaats.

WAT heilige ernst vervult mijn ziel,
Wanneer ik, ongestoord,
Hier, bij de ontslaapnen nederkniel,
Wier hulsel u te beurte viel,
Ontzagverwekkend oord!

Hier, met mij zelv' en God alléén,
Der werelddrukte ontvloôn, -
Hier word ik, beurtlings, groot en kleen,
Tuur ik naar beter kusten heen,
Schouw ik op 't rijk der doôn.

Hier voel ik, wat het aanzijn duidt, -
   Waar graf aan graf geschaard,
De voet op lijkgesteente stuit,
Zich 't hart voor hooger doel ontsluit -
   En 't oog ten Hemel staart.

Hier stemt, wat rang of stand ook zij,
   Zich 't al tot één accoord -
Waar schaamlen, met hun grove pij,
Waar rijken, met hun prachtkleedij,
   Één zelfde huis behoort.

't Zegt weinig, of een praalgesteent',
   Van uit de groeve rijst,
Dan of zich de effen grond vereent,
Die aan geen pelgrim 't kil gebeent'
   Van d'afgestorven' wijst.

Maar veel, ja, 't zegt oneindig veel,
   Wie, op deez' akker, 't kaf
Ter prooi liet aan het windgespeel -
En zijnen Schepper 't eelste deel,
   Gelouterd, weder gaf.

ô God! zoo eindloos groot als goed!
Ik bid om rang noch staat;
Ik smaak uw gunst in overvloed:
Doch - schenk die loutring mijn gemoed
Eer eens mijn sterfuur slaat.

P.J. DE BOSSON.

DORDRECHT.

Trouw.

(*Naar het Spaansch van* D. Joseph Iglesias de la Casa.)

'k **L**AS nooit een boek, waarin ik vond
(Zoo, dat het mij volkomen klaar is)
Op wat gevoel, op welk een' grond
De trouw steunt van een' secretaris?
'Wel, op de Waarheid!' zegt mij de een:
'Neen, (zeggen andren) op de Logen!'
't Kan beide wezen; maar ik meen,
Dat wij er, boven al, het Geld voor houden mogen.

J. VAN WALRÉ.

HAARLEM.

Palemon aan Roosje.

(*Naar* Bürger.)

ROOSJE! 't is winter: de tuimlende vlok
Spreidt op de dalen een' donzigen rok,
Blank als uw kaaken, ô! blank als uw boezem.
Hoor, hoor den stormwind, die knellende nijpt!
Hekken en tuinen zijn lieflijk berijpt;
Boomen vertoonen een' schittrende bloezem.

Roosje! 't is winter: de beekjes zijn ijs;
't Dakstroo der landlijke hutten is grijs;
't Maanlicht schijnt helder van blaauwende transen.
Zie, hoe eerwaardig, in hemelsch gewaad,
't Kruinspits der torens op tempelen staat!
Alles is blinkend van kaatsende glansen.

Roosje! 't is winter: hoe koud is Natuur!
Nader uw' minnaar en vlij u bij 't vuur;
Laat u Palemon eens teeder omarmen!
ô! Hoe verheugd gaat de winter daar heen!
't Is of de Meitijd is binnen getreên;
Liefde kan harten en leden verwarmen.

Draadjes als zijde van zilveren vlas,
Spint ge met vingers zoo witjes als was;
't Snorrende wiel is een zang in mijne ooren.
'k Voel mijne zorgen in d'afgrond gestort.
De avond wordt lagchend en koutend verkort;
Niets kan hier zalige blijdschap verstoren.

Roosje! 't is winter: ach! waart ge mijn vrouw,
Eeuwig verbonden door 't echtsnoer der trouw,
'k Zou in uwe armen, lief Landmeisje! slapen.
'k Drukte, ô mijn vreugde! dit hart aan mijn hart;
'k Schonk u een' kus, en dan voelde ik geen smart:
'k Werd in een' Engel, mijn Engel! herschapen.

A.L. KALDENBACH.

BREDA.

S^{T}. CATHARINA.

St. Catharina.
Kerk-Legende.

Aber, sie schärfer und schärfer zu prüfen.
Wählet der Kenner der Höhen und Tiefen,
Lust und Ertsetzen und grimmige Pein.

GÖTHE.

WIE is zy, die, met bloemen in de hairen,
En 't heilig Kruis aan 't maagdenhart gesnoerd,
Omgeven van gewapende oorlogscharen,
Des Keizers hof door jeugd en schoonheid roert?
Wat heilig vuur gloeit in haar fonklende oogen!
Wat wonderkracht bezielt haar hemeltaal,
Die, wars van kunst en opgesmukte logen,
Door eenvoud treft en ongezochte praal?
CATHRINA is 't! de bloem van Memphis' schoonen,
Ras zal, wat heil, de Martlaars krans haar kroonen!

‘Doe afstand van uw' Leer, kniel voor de Goden;
Zy, zy-alleen zijn uwe aanbidding waard:
Zoo wordt voor straf u loon en roem geboden,
En anders treft u 't wrekend richterzwaard.’
Dus spreekt de Rijksvoogd, die in 't duister wandelend,
Nog CHRISTUS' Naam en heilig Zoenkruis smaadt,
En voor de zaak van de Offereere handelend,
In 't schuldloos bloed van de eerste Christnen baadt;
Zoo spreekt hy onder Godverzoekende eeden,
En laat vergramd zijn lijfwacht binnen treden.

Maar de Eedle zegt, van heilge drift aan 't gloeien:
‘Uw taal verschrikt me, ô machtig Keizer, niet!
Mag hier mijn bloed ter eer van CHRISTUS vloeien,
Dan stemt mijn ziel een dankbaar vreugdelied:
Hy, die tot heil niet slechts van uitverkoornen,
Den bittren smaad van Jood en Heiden leed,
Die, 't Godlijk hoofd, gekroond met scherpe doornen,
Op Golgotha den grooten strijd volstreed:
Hy loont eens met oneindig zielsverblijden,
Wie zich op aarde aan Zijn vereering wijden.

'k Predik met Hem geen Godheid, die onheilig,
Aan Godenkracht der menschen zwakheid paart,
Voor wier geweld geen maagdenschoonheid veilig,
Geen deugd, hoe rein, gevrijwaard bleef op aard'.
Ik predik u geen' God, onrein bevonden,
Geen Jupiter, met euveldaân besmet;
Neen, 't is Gods Zoon, die vrij van alle zonden,
Met woord en bloed der Afgoôn - dienst verplet:
De goede Gids, ten Middlaar ons verkoren;
MARIAS' Zoon, in Davids - stad geboren.

De Heilprofeet, die, in Solymes wallen,
Den zondaar 't pad naar 't eeuwig leven wees;
Die, door den haat van 't Joodsch geboeft' gevallen,
Ten derden dage in luister 't graf ontrees.
Die 't Godlijk hoofd, omglansd met lichtgewemel,
- De gloriekrans der Englenmajesteit -
Met Serafs wiek zich ophief naar den Hemel,
Waar nu Zijn Liefde ons woningen bereidt,
En Hy het oog houdt op Zijn' Kerk geslagen,
Tot hy verschijnt aan 't end der warelddagen.'

Zy zwijgt: de gansche schaar staat opgetogen,
Geboeid door 't schoon der nooit gehoorde Leer:
En 't klinkt alom, langs marmren zuil en boogen,
'*Ook wy gelooven in uw' God en Heer!*'
'Zwijg, muitrenrot! zwijgt, dweepende onverlaten!'
Dus brult de Keizer: 'Lijftrawanten, daagt,
Daagt op, en wreekt mijn glorie, Keursoldaten!
Boeit voor mijn oog de lasterzieke maagd,
Ten spijt van 't volk en wie als lafaarts weenen,
En voere uw arm haar tot de strafplaats henen.'

't Bevel geschiedt: men slaat de Maagd in banden
En voert haar tot de weidsche tempelpoort,
Gewijd aan Weelde en Heidensche offeranden;
Nu 't straftooneel, bestemd tot Christenmoord.
'Doe beul, uw plicht! en bind haar op de raderen;
Tref' daar de Maagd een lange marteldood,
By iedren drop, ontvloten aan heur aderen,
Zij ook haar smart en stervenswee vergroot:
Doe Priestrenrij uw lied ten hemel rijzen,
Wanneer zy 't waagt haar Logengod te prijzen.'

Dus sprak de wreedaart: zie.... de lucht verdonkert,
Een zwarte wolk daalt op de strafplaats neêr.
De donder rolt: het rosse weêrlicht flonkert,
En werpt den beul, ontzet ter aarde neer.
Maar niets, niets kan des Keizers hart verzachten,
Hy rukt een heirbijl uit eens krijgers hand,
En zwaait hem rond met onbetembre krachten,
En de eedle Maagd ploft stervend neêr in 't zand;
Een parel valt van de allereerste waarde,
En Martlaars bloed besproeit, ja, wijdt er de aarde.

Maar ziet! vóór nog de dood heur hemelsche oogen
Verdooft: daar zweeft een Hemelbode neêr,
En voert haar ziel, met hemelglans omtogen,
In zegepraal, naar haren God en Heer.
De bloedstroom, die het witte zand doet blozen,
Geeft 't aanzijn aan een schoongevlochten krans
Van anemoon en versch ontloken rozen
En schittert met ondoofbre Lenteglans.
Weêr vlamt het licht, weêr rolt de schorre donder,
En 't knielend volk aanbidt het Godlijk wonder.

Zoo maakt de Heer, die op Zijn hoede bouwen,
Het uur des doods, hoe vreeslijk anders, zacht,
Zoo zendt Zijn Liefde aan de in Zijn dienst getrouwen,
In 't uur des doods, een troostende Englenwacht.
Volhard, volhard, met voor Zijn' Naam te kampen,
Al dreige uw trouw ook kerker, vuur of staal:
Niet eeuwig duurt de schrikbre nacht der rampen,
Eens daagt de dag van Heil en Zegepraal.
En wie op aard' hun deugd niet zien beloonen,
Dien reikt de Heer dáárboven de Eerekroonen!

A. VAN DER HOOP, JR.

ROTTERDAM.

Mijn Leven.

Aanziet mijne ellende.
JOS. X, 15 *b.*

MIJN kindschheid, jeugd en bloei, was eene reeks van plagen;
Mijn verdre levenstijd, één ijdle handvol wind;
Mijn ouderdom bezweek, by hoop van beter dagen,
In pijniging van 't hart die geest en merg verslindt.
Wat nu? Den dood verbeid na levenslang verlangen!
Schenk' hy me een stille koets by 't ingaan van de nacht!
Bevrijder, kom! ruk los de ketens die my prangen:
Ach! koel is 't in uw arm, en op uw peuluw, zacht.
'k Heb lang den fellen brand van 't middaguur gedragen
Dat bloed en brein ontstak, en hijg naar 't eenzaam graf.
Ach, zij 't gekromde lijf van 't harde juk ontslagen,
En neem me uw dorre hand het pak des levens af!

Wat's leven? - Lijden. - Wat 's genoegen? Wakend droomen. -
Wat 's vreugde? - Zelfbedrog, en blinde razerny. -
'k Beproefde 't: 'k heb die bron voorby en af zien stroomen;
Van in heur wel verslijkt, vloot ze in moeras voorby.
Thands rust ze en vloeit niet meer. Heur ader, leeg geloopen,
Is dor, verdroogd, en 't bloed blijft in zijn kreitsloop staan.
Zie neder, God van heil, op wien wy schepslen hopen;
Zie neder in genade, en neem mijn zielzucht aan!

BILDERDIJK.

HAARLEM.

Louisa
Bij het graf van haar Kindje.

DAAR, waar, 't aardsch gewoel ontweken,
Rust des levens zorg verpoost,
En de zachte Zefirs adem,
't Groenend loof der wilgen koost;
Waar op statige olmentakken,
Ongestoord, het sijsje huist,
En, in sombre treurcipressen,
't Zachte koeltje spelend ruischt.
Ach! daar stond Louise, treurend,
Ver van 's werelds woeling af,

Daar zonk zij verbleekt en spraakloos,
   Op haar teeder wichtjes graf!
Knielend, riep zij: ‘weldoend Vader!
   Die der schepslen lot gebiedt,
Waarom spaardet gij mijn kindje,
   Mij 't aanvalligst telgje niet!’
Ach! zoo zond zij, droevig treurend,
   Zucht en beê tot God omhoog;
Maar een schittrend lichtgeflikker,
   Treft haar schier bezwijmeld oog:
In een wolk, met glans omtogen,
   Komt, door de Englenrij getorscht,
't Zalig kindje nader zweven,
   Dat ze eens voedde aan hare borst.
Met een stem, zoo rein, zoo hemelsch,
   Roept het: lieve moeder! ziet,
Hoeveel heil in Gods genade,
   Hier uw zalig kind geniet!
Zoo verteederd-als eerbiedig,
   Door geen droefheid meer verkwijnd,
Wil ze 't zalig kind omarmen,
   Maar én wolk én glans verdwijnt!

Nu, nu is zij meerder rustig,
Meer bemoedigd in haar lot,
Knielend, roept zij, opgetogen:
‘Ja! 'k erken Uw Wijsheid, God!’

H.C.D. SPIEGELBERG.

AMSTERDAM.

In het Album
Van den Wel Edel Geboren, Mr. J.H. Hoeufft.

Mutuus ambobus pectora jungat amor.
HOEUFFT.

OP Hollands Helicon den bergrug afgegleden,
En hijgende aan zijn voet, verkreupeld, en verlamd,
Eert, met uit één geschokte en wreed gekneusde leden,
Mijn zwakte 't jeugdig vuur dat nog uw borst doorvlamt.
Vaarvoort, begaafde HOEUFFT, bespeel de Ausoonsche snaren
En breng de gouden eeuw der MAROOS wederom:
Hem wien het eerloof past van Febus blonde hairen
Bloeit onverwelkbre Lent' in 's levens ouderdom.

BILDERDIJK.

(*Ex tempore.*)
1829.

Bruiloftsliedje.

(WIJZE: *Jadis un célèbre Empereur.*)

't **I**s ook uw leus, naar 'k kan vermoên,
Die spreuk, vermaard in verre landen;
Ik droeg haar altoos in 't blazoen:
''*t Is beter trouwen*, *dan te branden.*'
Maar, vrienden, als men 't wel beziet,
Veel branden, echter trouwen niet!

Heil hem, die aan een lieve maagd
De gloênde borst naar eisch kon hechten,
Der spreuk getrouw, het moedig waagt,
Met haar een' huwlijkskrans te vlechten!
Maar, vrienden, als men 't wel beziet,
Veel trouwen, echter branden niet!

Hoe 't zij, ik doem, met ziel en zin,
Hem, die op 's levens kronkelpaden,
De naald der ware huwlijksmin
Steeds houd op *vier en zestig* graden,
Ja, vrienden, 't is een waardig man,
Die vaak voor Hymen branden kan.

Moogt gij, ô Bruid en Bruidegom!
Met Amors hulp uw vuurtje stoken!
Bij hen, wier hart van Liefde glom,
Werd nimmer Hymens band verbroken.
Dan leidt Cupido wis uw schreên,
Door 't leven, langs een bloemperk, heen!

Zie 'k, vrienden, wensch en beê voldaan,
Dan zal, dit moog' men vrij gelooven,
Zelfs als zij reeds op krukjes gaan,
De huwlijksgloed bij hen niet dooven;
Dan nog brand' 't hart bij elken kus,
Zoo fel als..... *de Vesuvius!*

Komt, nu den beker in de hand:
Laat, vrienden, ons den Nektar plengen,
En 't paar, dat hier zoo vreeslijk brandt,
De welgemeende heilbeê brengen!
Zoo blussche nimmer leed of ramp,
Hun fiks gevulde Huwlijks-lamp!

En gij, die steeds de koude borst
Gesloten hield voor Amors treken:
Laat toch, in deze felle vorst,
Uw vuur door Venus' Zoon ontsteken!
Hij is de beste stokebrand
Van al de knapen uit ons land!

J H. HOLLE.

DORDRECHT, Januarij 1828.

Berigt
wegens
Jonker Jan Van der Noot.

MEN heeft wel eens, niet zonder reden, aangemerkt, dat zelden iemand van eenige voorname familie in de Zuidelijke provinciën der Nederlanden zich met de letterkundige beoefening onzer Landtaal hebbe bezig gehouden, en daarin eenigen naam verworven. De Rederijkers toch waren geen lieden van aanzien, en behoorden meest tot den middelstand onzer burgerij. De Geestelijkheid schreef Latijn, terwijl de Adel met minachting

JONKH^ JAN VAN DER NOOT.

nederzag op elk, die de Pen en niet den Degen voerde. Zelfs de Fransche taal, hoezeer van ouds aan het Hof te Brussel vereerd en gesproken, was er verre af van Belgische Grooten onder hare schrijvers te tellen. Eerst toen de Brusselsche Akademie van Kunsten en Wetenschappen (in de laatste helft der Achttiende eeuw, van Gouvernements-wege opgerigt) het gebruik dier taal in hare zittingen en handelingen had ingevoerd, - niettegenstaande de vroegst bij haar ontvangene Prijsverhandelingen schier alle in het Nederduitsch of het Latijn vervat waren - eerst toen begonnen sommige voorname personen, zoo als VAN DER VYNCKT, de Antwerpsche bisschop DE NELIS, en eenige anderen, zich op de studie van den zuiver-Franschen stijl meer bijzonder toe te leggen. Doch het Fransch schrijven ging niet zoo gaaf als men zich had voorgesteld: VAN DER VYNCKT moest zijn werk door DE MÉAN, - DE NELIS het zijne door

LESBROUSSART, gelijk later DE GRAVE zijne *Champs Élysées* door LIÉGEARD laten nazien en verbeteren; en toch ontbrak hun nog altijd het echte Fransch fatsoen!

Dit gebrek aan voorname beoefenaren der Fransche en Nederduitsche talen in ons land, had echter eenige uitzonderingen, en deze waren geheel ten voordeele der oude Landtaal. De Vlaamsche Dichters en Schrijvers VAN VAERNEWYCK, HOUWAERT, VAN LIEFVELT en LAMBRECHT behoorden tot de aanzienlijkste en adellijksche familiën van Braband en Vlaanderen, in welke gewesten de drie laatstgenoemden zeer hooge posten bekleedden. Niet minder aanzien genoot Jonker JAN VAN DER NOOT, Patricius van Antwerpen, wiens beeldenis verdiend heeft in deze verzameling geplaatst te worden. Hij telde onder zijne aanverwanten twee Kanselieren van Braband, en verscheidene uitstekende Veldoversten. Zijn neef

Gaspar Van der Noot, Heer van Carloo, redde Egmont het leven in den slag bij Grevelingen, ten jare 1558.

Deze Dichter, in zijnen tijd als *Prins der Nederlandsche Poëten* geroemd, werd geboren te Brecht bij Antwerpen op het hof Pul, in of omtrent het jaar 1538, zoon van ADRIAAN VAN DER NOOT, wiens grafschrift in de *Notitia marchionatûs S.R. Imperii* van LE ROY, op het artikel *Brecht*, wordt aangehaald. Bij BUTKENS (*Trophées du Braband* II, p. 508, 509) staat zijn' naam tweemaal op de lijst der Schepenen van Antwerpen te lezen, namelijk in de jaren 1562 en 1565. Kort na den beeldenstorm, eenige maanden vóór de komst van Alva in de Nederlanden, verliet hij, met velen van zijne medeburgers, die gelijk hij de nieuwe geloofsleer der hervormden waren toegedaan, de stad Antwerpen, hield zich eenigen tijd te Londen op, alwaar hij

vriendschappelijke betrekkingen met den Engelschen dichter *Spencer* aanknoopte, en reisde verder, gedurende elf-jaren, door een groot deel van Europa. Omtrent het jaar 1579 vinden wij hem wederom te Antwerpen, in zeer drukkende omstandigheden, ten aanzien van zijne fortuin, zoodat hij geldelijken onderstand van het Magistraat dier stad verzocht, en zijn stad- en tijdgenoot, de schrijver van het *Antwerpsch kronykje* hem noemde:

> Jonker Jan Van der Noot
> Nu zeer in den nood.

Het jaar van zijn overlijden is ons onbekend.

Als Nederduitsche dichter heeft hij zeer groote verdiensten, zijnde hij de eerste geweest, die zijne moedertaal, sedert hare verbastering onder het Burgondische Huis, van vreemde worden gezuiverd, en de Poëzij aan vaste regelen

heeft verbonden. ‘Onse godlijcke Poët, de vroome Heer VAN DER NOOT (zegt HENRIK ACKERMANS, in zijne *Apologie voor 's mans poëtiesche werken*) heeft ons moeders tale, namendtlick onze Brabantsche ofte Nederlandtsche sprake (daer wt roeyende veelderley woorden die gheen gemeynschappe medt d'onse en hebben) soo heerlijck ende rijkelijck verclaerdt, ende verçirdt, dat sy heur niet en derf schamen by de beste spraken vertoondt ende geleken te worden. En dat en heeft hy niet ghedaen in slechte redenen oft simpel prose, maer seer geleerdelijck, kunstichlijck ende rijckelijck, in welbesneden, ghelijc-voetighe, ende suet-vloedende, ende lyricksche verschen; d'eerste, bestaende de manlijck in 12, de vrouwelijcke in 13 Sillaben, hebbende beyde sekeren snede, pause, oft steunen op de sesde sillabe; de tweede manire, hebben de manlijcke 10 en de

vrouwelijcke 11 sillaben, ende hebben beyde de pause, snede, oft steunen op de vierde sillabe. De derde manire sijn van 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 oft 9 sillaben, nadat de wijse, sangh' oft harmonie is der hymnen, oden oft der Lyrikens die men maken wilt. En soo elck vers des iersten stocx is, soo moet oock elck vers van al d'ander stocken des selvighen ghesangs wesen, enz.'

Wij kennen van Jonker VAN DER NOOT elf verschillende Dichtwerken, waarvan negen in folio-formaat (doch elk de honderd bladzijden niet te boven gaande), meest vergezeld van Fransche vertalingen in dichtmaat tegen over den Nederduitschen tekst. Acht bundels dragen den naam van *Poëtiesche werken van Mynheer Jan Van der Noot. Les oeuvres poëtiques du Sr. Jan Van der Noot* en zijn gedrukt te Antwerpen, de eerste, in-8°, omtrent het jaar 1565 en de andere, in-folio, in de jaren 1579, 1580, 1581; 1585, 1588,

1590 en 1592. Zijne andere werken zijn: *Het Theatre ofte Tooneel des Werelts*, 8° 1568 (waarvan eene Engelsche vertaling door SPENCER in 1569, en eene Hoogduitsche door BALTH. FROE in 1572 het licht zag) - *Cort begryp der XII boeken Olympiados beschreven deur I.* JAN VAN DER NOOT, *Patricius van Antwerpen. Abrégé de douze livres Olympiades composez par le S.* IEHAN VAN DER NOOT, *Patrice d'Anvers. En Anvers de l'imprimerie de Giles Vanden Rade*, *l'an* 1579, *in-fol. Lofsang van Braband beschreven deur I.* JAN VAN DER NOOT, *Patritius van Antwerpen. Hymne de Braband composé par le Sr.* J. VAN DER NOOT, *Patrice d'Anvers.* Ibid. 1580. in-fol. alle met platen en met het portret van den dichter, boven 't welk men leest: DIVINI POETE D. IOANNIS VAN DER NOOT EFIG.

De *Olympiados* en vele van de andere gedichten zijn gemaakt ter eere van zijne Minnares

Olympia, wier liefde hem menige goede strophe ingaf. Wij zullen tot eene proeve slechts bijbrengen het Gedicht beginnende met de regels:

Terwyl ghy syt, o schoone!
Veel witter dan albast,
Wie heeft soo reyn ten toone
U 't aengesicht ghepast?
Gelyk op wit satyn
Uw lipkens als robyn?

Wie doedt als roode roosen
By d'Olympien wit(1)
U suyver kaexkens blosen
Schoon lief, bericht my dit?.....
Voorwaer, schoon lief, ick meyne
Dat Godt dit heeft ghedaen
Op dat de liefde reyne
My soude doen vergaen, enz.

(1) *Olympien*, D.I. *Lelien.*

Grieksche, Latijnsche, Fransche, Engelsche, Spaansche, Duitsche, Italiaansche en Vlaamsche Dichters bezongen om strijd den lof van VAN DER NOOT. Men ging zoo verre, dat men hem boven alle de Poëten der Oudheid stelde, en in commentariën van zeven verschillende talen zijne Oden en Sonnetten der wereld bekend maakte. Laten wij als een staaltje daarvan bijbrengen hetgene *Cassandra* in den bundel van het jaar 1590 van hem getuigt. 'Il est devenu, (leest men daar) en sa langue, par ses perfections, graces et vertus, poëte tant bon, tant grand et tant parfaict, en toutes sortes de vers et d'oeuvres poëtiques, luy tout seul, comme entre les latins Virgile l'est seulement es vers heroiques, Horace es vers liriques, Ovide es elegies, Tibulle es epigrammes, et autres en autres sortes de vers. O esprit rare et divin! qui pourroit suffisament exprimer tes valeurs!' En nogthans VAN DER NOOT was kort na zijnen dood reeds vergeten! noch VALERIUS ANDREAS, noch SWEERTIUS, noch FOPPENS, nock PAQUOT, met een woord, GEEN EEN van onze Bibliographen heeft hem gekend! *Sic transit gloria mundi.*

J.F. WILLEMS.
ANTWERPEN, 1829.